

گنجینه کاردان

د مینې څلوېښت اصله
یو ناول، یوه شرقی او یوه غربی کیسه

پوهنتون کاردان اعتبار ملی اکادمیک
خود را از وزارت تحصیلات عالی بدست آورد

آلوده‌گی‌های صوتی دشمن
نامرعی اما خطرناک

آشنایی با راه‌های موفقیت
در تجارت

نقش رسانه‌ها در روند انتخابات

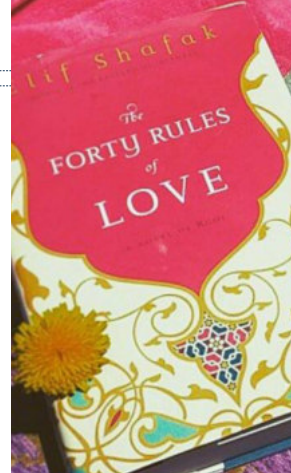
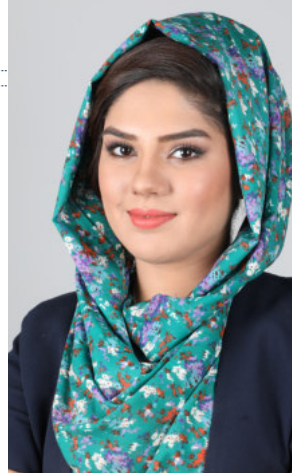

صاحب امتیاز/ پوهنتون کاردان
مدیر مسوول/ میر محمد صدیق ذلیق
صفحه آرا/ محمد عارف ناصری
عکاسان/ منصور ابراهیمی و محمد عارف ناصری
همکاران/ محمد عمر کمال، امید خاکسار،
عبدالمدثر رستمی، زهره بهار یما، ساره عزیزی،
محمد ناصر رحمانی و مینا شجاعی

ایمیل: s.zaliq@kardan.edu.af

آدرس: چهارراهی پروان دو، کابل - افغانستان

فهرست

- ۳ د صنعت ونپه د وچکالی د منفي اغيزو په کمولو کښې
- ۴ آشنایې با راه های موفقیت در تجارت
- ۶ د مینې څلوېښت اصله: یو ناول، یوه شرقي او یوه غربي کیسه
- ۸ نگاهی به محکمه تمثیلی حقوق بین الملل و رقابت های آن
- ۱۰ آلوده گی های صوتی دشمن نامرعی اما خطرناک
- ۱۲ مدیریت در گلستان سعدی
- ۱۴ قضاوت زن
- ۱۶ نقش رسانه ها در روند انتخابات
- ۱۸ شایسته سالاری در پروسه جذب کارمندان
- ۲۰ خودتان را دوست داشته باشید تا آرامش را احساس کنید
- ۲۱ برگزاری کنفرانس بین المللی با میزبانی پوهنتون کاردان
- ۲۲ نخستین مجله محصلان پوهنتون کاردان افتتاح شد
- ۲۴ تیم محکمه تمثیلی (جسپ) پوهنتون کاردان برای سال های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ تشکیل شد
- ۲۶ محصلان ژورنالیزم در اولین کنفرانس خبرنگاران تحقیقی اشتراک کردند
- ۲۸ گزیده از رویداد های خبری پوهنتون کاردان

پیشگفتار

میر محمد صدیق ذلیق

گنجینه‌کاردان نمایانگر استعداد های نهفته

بعد از نشر اولین شماره مجله گنجینه‌کاردان در اولین روزهای توزیع این مجله تصور بر این بود که شاید محصلان پوهنتون کاردان به این نشریه که به زبان های دری و پشتو نشر می‌گردد، علاقه چندانی نداشته باشند و برای مدت کوتاهی مسوولان نشریه با سردی علایق مواجه شدند، اما به زودی این سردی جایش را به گرمای مطبوع علاقه و ذوق شدید محصلان داد.

محصلان دیپارتمنت های مختلف مقاطع لیسانس و ماستری با اشتیاق فراوان نشان دادند که به نویسنده‌گی و کار مطبوعاتی علاقه فراوان دارند و در آخرین روزهای مهلت جمع‌آوری مطالب، سیلی از نوشته‌ها و تراوش های فکری محصلان به دفتر گنجینه رسید.

جوانان نویسنده و خلاق ما دست و آستین برزده و مقاله های مختلف را با محتوا های خیلی ارزنده قلم زدند و به دفتر مجله ارسال کردند، شماری از این جوانان مبتکر چندین بار مراجعه کردند که از سرنوشت اثر شان مطلع گردند که آیا منتشر می‌گردد یا خیر. برخی دیگر اظهار داشتند که اگر اثر شان قابل نشر نیست آنها به زودی تحلیل و یا مقاله دیگری را تهیه خواهند کرد.

در اولین شماره مجله گنجینه‌کاردان اظهار کرده بودیم که اگر محصلان در قسمت ارسال مطالب ارزنده به ما کمک نمایند به زودی مجله به گونه ماهنامه منتشر می‌گردد، امروز می‌بینیم که به این هدف نزدیکتر می‌شویم و اگر این روند ادامه یابد به زودی ما شاهد ماهنامه گنجینه‌کاردان خواهیم بود.

نویسنده‌گی یک استعداد و یک مهارت است که به اثر تمرین و ممارست میتوان این استعداد را رشد داد و این مهارت را تقویت کرد. در پوهنتون کاردان محصلان در روز های اول آغاز به کار نویسنده‌گی در می‌یابند که کار نویسنده‌گی نیازمند تمرین و ممارست زیاد است، به همین دلیل آن عده که از روی علاقه و اشتیاق به این مهم پرداخته اند ایستاده‌گی می‌نمایند و با تلاش های مداوم به ظرفیت های شان می‌افزایند و بالاخره به یک نویسنده خوب مبدل می‌گردند.

اما جمع دیگر که متوجه زحمات نویسنده‌گی می‌گردند، از همان ابتدا دست از کار می‌کشند و با وجود آنکه حسرت نویسنده بودن و نشر آثار در دل شان باقی می‌ماند، اما بخاطر گریز از تلاش های خستگی ناپذیر نویسنده‌گی و خلاقیت میدان را به دیگران واگذار می‌کنند.

اگر ذوق و اشتیاق نویسنده‌گی در هر محصلی وجود دارد، بایست این ذوق را پرورش کرد، برای رشد آن تلاش کرد و از پانایستاد، در غیر آن این ذوق هر از گاهی در عمق آرزوهای به فراموشی سپرده شده گاه گاه با مشاهده آثار منتشر شده از دیگران خودش را می‌نمایاند و حسرت بی‌توجهی به این مامول را در فرد مشتعل می‌سازد.

د صنعت ونډه د وچکالی د منفي اغيزو په کمولو کښې

ليکوال: عطاالله رحمت زى

لپاره مهاجر شى. دا مهاجرت به بحران ته نور هم زور ورکړى ځکه چې د هيواد اقتصاد بيرته په پښو درولو لپاره د بشري زيرمو شتون ته اړتيا وي.

د کرهڼې بديل صنعتی سکتور: یو له څو بديلونو نه چې کولای شى د وچکالی بحران منفي اغيزه کمه کړي د صنعتی سکتور وده ده. ښه به دا وي چې حکومت له مخکې نه د کورني او بهرنې صنعتی پانگه والو ملاتړ وکړي او د دې سکتور د ودې لپاره پر جامع او موثرو پروگرامونو کار وکړي. خصوصى سکتور بايد په صنعتونو کښې پانگونې ته وهڅول شي تر څو د صنعت سکتور وده وکړي. د خصوصي سکتور ترڅنگ د حکومت پوره ملاتړ د هغو د تشويق لامل گرځي او نورو پانگوالو ته لاره هواروي.

حکومت بايد کورني او بهرنی پانگوالو ته د پانگه اچونې د ملاتړ او پرمختگ موثر او جالب پروگرامونه جوړ کړي تر څو خصوصى پانگه اچونکي د ممکنه خطرونو لکه سياسى، امنيتى، اقتصادى او مالی خطرونو له بېرې د

نور په ۳۹م مخ کښې...

تولیدی اقليم لري په ډاگونو او ريگستانونو بدلېږي.

وچکالی او پر اقتصاد د هغې اغيزه: د وچکالی په راتگ سره کرهڼه نيژدې صفر ته رسېږي. پدې معنا چې حاصلاتى ځمکى نور له حاصلاتو وزی او کروندگر خپله د عايداتو ذریعه له لاسه ورکوي. د افغانستان اقتصاد تردیره پر کرهڼه ولاړ دی او نيژدې ۶۰٪ وگړي په مستقیمه او یا غیرمستقیمه توگه د کرهڼيزو فعالیتونو له لارې خپل ورځنى ژوند مخ ته وړی. د ۱۳۹۶ کال آمارو له مخې د کرهڼى سکتور د هيواد په ناخالصو توليداتو کې ترټولو لوړ رول لوبوي. ورپسې د خدمتونو سکتور او په آخر کې محدوده ونډه د صنعت سکتور لري.

د وچکالی په راتگ سره به د افغانستان ۶۰٪ وگړي خپل کار له لاسه ورکړي او د هيواد ناخالص توليداتو کچه به تر ډیره راتیته شى. دا ستونزه به افغانستان له لوی اقتصادى بحران سره مخامخ کړی او له منظم پلان شوي پروگرامونو پرته به د اقتصادى بحران سره مقابله کول ډیره موثره اغيزه ونلري. څومره چې دا بحران دوام وکړی بشري زيرمې به هيواد پرېږدی او نورو هيوادونو ته به د کار

وچکالی یو له هغو مهمو طبیعي پښو څخه دی چې په اقتصاد، کرهڼي، ټولنيزو او سياسی چارو باندې خپله اغيزه لري. په سيمه کې د وچکالی له پېښېدو وروسته ترټولو مهمه موضوع د هغې اغيزې مطالعه کول او په سيمه کې د ظرفیتونو او اسانتیاوو رابرابرول دي ترڅو د وچکالی له زیانونو نه په امن پاتى شو. د باران او واورو کمښت د وچکالی سبب گرځي، او کرهڼه هغه سکتور دی چې تر ټولو لومړی اغيزمن کېږي. د دې پښې اغيزې په هغو سيمو کې چې د خلکو اقتصاد په کرهڼيزو فعالیتونو باندی ولاړ دی ډیر وی. دا لیکنه د وچکالی اغيزه په اقتصاد او د صنعت ونډه د وچکالی د منفي اغيزو کمولو په اړه چمتو شوی. لومړی، د وچکالی اغيزه د افغانستان پر اقتصاد گورو او بیا له اقتصادي پلوه د وچکالی د منفي اغيزو کمولو او یا له منځه وړلو لپاره پر حل لارو خبرې کوو.

وچکالی څه ده؟ کله چې د بارانونو او واورې وړښت په یوه سيمه کې کم شي، د اوبو ذخیرې او نورې ځمکنۍ زيرمې هم کمېږي، هغه وخت دی چې ځمکه خپل د حاصل ورکولو قوت له لاسه ورکوی او هغه ځایونه چې کرهڼيز

آشنایی با راه‌های موفقیت در تجارت

نویسنده: مینا شجاعی

تجارت و ثروت دو عاملی هستند که یکی خط حمایت پیشرفت اقتصادی و تغییرات بنیادین را فراهم می‌سازد و دیگری راهگشا و مکمل توسعه است. برای موفقیت باید تولیدکننده و خلاق باشیم. اغلب افراد در ابتدا سرمایه‌ای را برای راه‌اندازی کسب و کار فراهم کرده و بدون آگاهی از قوانین تجارت و استفاده از تجربیات لازم، فعالیت‌شان را راه‌اندازی می‌کنند و پس از مدتی، جریان بازار پیش‌بینی‌های آنان را بهم می‌ریزد و ورشکست می‌شوند.

پس می‌توان نتیجه گرفت که تنها وجود سرمایه کافی نیست، بلکه مهارت، تجربه و دانش تجارت و مدیریت سرمایه در این کار حرف اول را می‌زند.

در کنار این مهارت‌ها برخی عملکردهای مثبت دیگر نیز وجود دارد که شما را به موفقیت میرساند اگر این (۱۰) قانون تجارت را دنبال کنید موفقیت شما حتمی است.

۱: - علاقه و اعتقاد

مهم نیست که دیگران چقدر پول در می‌آورند، اگر از کارتان لذت نبرید هیچ وقت از کارتان احساس غرور نخواهید کرد. اگر کاری را دنبال کنید که علاقه‌ای یا اعتقادی به آن نداشته

های مختلف کاری و تجارتي پاسخ مشخصی وجود ندارد، اما کار و تجارت چند نکته و اصول کلی دارد که همه تاجران موفق تا به حال رعایت کرده‌اند، این مهم نیست که شما چه می‌فروشید و تجارت‌تان در چه مورد است.

امروز این سوال خیلی‌ها پرسیده می‌شود و خیلی از شماهایی که تازه می‌خواهید وارد بازار کار شوید، یا هنوز به رویاهای کاری‌تان نرسیده‌اید، این پرسش را می‌پرسید که چگونه می‌توان در کار و تجارت موفق شد؟ هرچند برای این پرسش در رشته

باشید با این که ممکن است به موفقیت موقتی برسید، اما مطمئن باشید که دیر یا زود شما را از پا در می‌آورد.

۲- یک نیاز پیدا کنید

شاید میلیون‌ها بار این را شنیده باشید، اما هنوز هم این قانون عمل می‌کند.

ساده‌ترین تجارت این است که محصولات یا خدماتی را تولید یا ارائه کنید که نیاز مردم باشد. نیازی نیست که زمان و پول زیادی را برای متقاعد کردن مشتریان صرف کنید، چون آن‌ها به چیزی که شما عرضه می‌کنید نیاز دارند و شما می‌توانید توضیح دهید که چرا بهترین مرجع آنها برای نیازشان شما هستید، فقط با اطمینان بیاورید که این همان نیاز است که مردم حاضرند برای آن پول خرج کنند.

۳- مفاد دهنده را دریابید

محصولات یا خدماتی را انتخاب کنید که بتوانید آنرا خیلی بیشتر از آنچه برای خودتان هزینه دارد بفروشید. اگر تفاوت بین هزینه‌ای که برای خودتان در می‌آید و قیمت فروش کم باشد، برای پیشرفت کار به مشکل مواجه می‌شوید. وقتی حاشیه سود کم باشد، پول کافی برای استخدام کارمند، پرداخت اجاره‌ها، تبلیغات و سایر مسایل نخواهید داشت.

۴- برآوردهای واقع بینانه از هزینه‌ها داشته باشید.

اکثر تجارت‌های جدید معمولاً بازاریابی، هزینه‌های اضافی و حاشیه‌ای، مالیات و هزینه خود انتقالی را نادیده می‌گیرند. برای هر محصول و خدماتی باید این هزینه‌ها را با دید واقع بینانه محاسبه کنید.

۵- با مشتریان خود صادق باشید

قول چیزی که نمی‌توانید عرضه کنید را ندهید، درمورد فواید و مزایای چیزی که می‌فروشید، انحراف نکنید یا دروغ نگوئید و همیشه محصول یا خدماتی با کیفیت عرضه کنید.

۶- از بازاریابی و طریقه موثر انجام کار غافل نشوید

برای پیدا کردن مشتری باید برای محصول یا خدمات‌تان بازاریابی کنید، آن‌ها به طور موثر و مداوم. ۷- با فروشنده‌ها، تولیدکننده‌ها و کارمندان‌تان با احترام برخورد کنید و به آنها نشان دهید که قدرتان‌شان هستید، آنها بخشی از تیم شما و موفقیت‌تان هستند.

۸- اینترنت را فراموش نکنید.

مهم نیست که تجارت‌تان چه باشد. همیشه این احتمال وجود دارد که مشتریان شما برای خرید به اینترنت هم سر بزنند.

اگر نتوانند شما را در سایت‌های خرید و فروش موجود در اینترنت پیدا کنند، مطمئن باشید که از یکی از رقیبان‌تان خرید خواهند کرد.

۹- در انتظار معجزه نباشید

خیلی‌ها هستند که در خواب هم

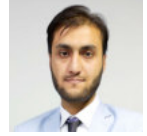
پول در می‌آورند، یا حتی وقتی برای تعطیلات به مسافرت رفته‌اند، بلی اینترنت این امر را ممکن کرده است. ولی فقط زمانی تجارت شما رو به رشد خواهد گذاشت که پول، تلاش و زمان مناسبی برای ساخت آن تجارت سرمایه‌گذاری کرده باشید، هیچکدام به تنهایی معجزه نمی‌کنند.

۱۰- به خودتان یادآوری کنید که "یک تنها ترین عدد در تجارت است" یک محصول، یک خدمت، یک مشتری و تمام نیت‌های شما فقط در یک کمپیوتر، دست‌ورالعمل شکست است. اگر فقط یک محصول یا سرویس داشته باشید، شانس سود بردن با فروش بیشتر به کسانی که به شما اعتماد کرده‌اند را از دست می‌دهید.

اگر فقط یک مشتری خاص داشته باشید، ورشکستگی شما حتمی است، چون ممکن است آن مشتری خاص بخواهد فروشنده خود را تغییر بدهد و اگر همه نیت‌های‌تان فقط در یک کمپیوتر ضبط شود و نسخه کاپی هم از آنها نداشته باشید، صدمه دیدن حافظه کمپیوتر تجارت شما را نابود خواهد کرد.

پس دقیق، آگاهانه و با دانش کافی این قدم را بگذارید و از مشکلات نهراسید، زیرا دنیای تجارت به کسی رحم نمی‌کند.

د مینې څلوېښت اصله: یو ناول، یوه شرقی او یوه غربی کیسه

لیکوال: زاهد جلالی

پرې وکړي، ویني چې د مولانا زړه خویي خپل کړی، مگر د هغه شاوخوا خلک یې دوښمنان دي. د مولانا شاگردان او آن زوی یې، علا الدین، له شمس څخه کرکه کوي او د بېلولو هڅې یې کوي. شمس چې نور یې مولانا روزلی، مگر له هغه سره یوځای والی یې د ژوند ډېره خوږه مرحله ده، خو د خلکو کینه یې فراق ته بولي. شمس، مولانا او خلک ناخبره پرېږدي او غیب شي. بلې خوا عزیز، چې د شمس په څېر جذاب سړی دی او د هغه په څېر دروېشانه مزلوننه کوي، اپلا ځان ته ډېره مایلوې. د دوی د انټرنټ له لارې اړیکه ژورېږي آن د عشق تر بریده رسېږي. عزیز امریکا ته ځي، له اپلا سره گوري او د دوی دواړو تړاو او مینه لا ډېرېږي. اپلا گومان کوي چې عزیز ورسره شهواني عشق لري، خو هغه مهال حیرانه شي چې عزیز ورسره په یوه کوټه کې له هر ډول جنسي اړیکو ځان ساتي او کټ مټ د شمس په څېر دې دنیا کې داسې ژوند کوي، لکه له هغې نړۍ راغلې اروا.

بالآخره اپلا خپل کور او کورنۍ پرېږدي او عزیز احمد ته ورځي او تر مرگه ورسره وي. بلې خوا مولانا په شمس پسې لېونی کېږي، د شاگردانو د تصور پر خلاف، هغه تر پخوا ډېر

شروع کوي او د «Sweet Blasphemy» په نامه یو ناول، چې د عزیز احمد زهرا په نامه یوه نوم ورکي لیکوال لیکلی، د بیاکتلو له پاره ورسپاري. لومړی یې نه خوښېږي او تصحیح ته یې زړه نه ښه کوي؛ ځکه چې کیسه یې زړه ده. ورو ورو یې کتاب ورجذبوي او د لیکوال په تړاو یې تلوسه زیاتېږي.

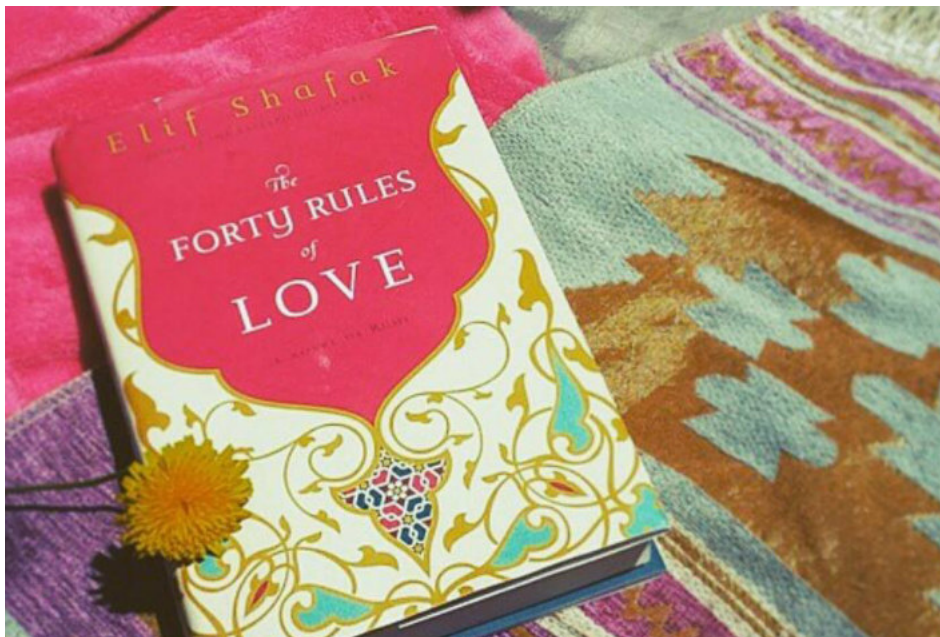
په همدې منځ کې ناول د شمس تېرېزي د دروېشۍ کیسه کوي او د مولانا رومي د موندلو داستان یې بیانوي. د کتاب په اوږدو کې شمس تېرېزي ته منسوب د مینې څلوېښت اصله ځای ځای لیکي؛ خو زه پوه نه شوم چې دا یې د شمس له مقالو را اخیستي او که د مولانا رومي له اشعارو؛ ځکه د مولانا له ویناوو سره ډېر ورته والی لري.

کتاب په دې پای ته رسېږي چې شمس تېرېزي مولانا مومي، د هغه ژوند کې انقلاب راولي، له ملگرو او شاگردانو یې بېلوي، د اسلام د ظاهري زده کړې او تدریس پر ځای یې تصوف ته مخه کوي او د بلې نړۍ له اسرارو یې خبروي. مولوي نور د استادۍ او ویناوالۍ له ذوقه لرې کوي، عاشق کوي او لېونی کوي یې. شمس چې د مولانا په ژوند کې انقلاب راولي، له ماضي سره یې پرې کړي او د عشق او تصوف تمرینونه

«د مینې څلوېښت اصله» د ترکی لیکوالې او ناول لیکونکې، اېلیف شفق مشهور ناول دی. اېلیف له فیلسوف پلار او ډیپلوماتې مور څخه په فرانسه کې زېږېدلې. هغه په انګلیسي او ترکی ژبو کتابونه لیکي او «د استانبول ارمونې» یې مشهور او لانجه من ناول دی؛ خو «د مینې څلوېښت اصله» د هغې تر نورو کتابونو ډېر مخکې دی او له همدې امله یې نړیوال شهرت خپل کړی. دغه ناول کې هغې د مولانا رومي او د شمس تېرېزي د مینې کیسه لیکلې، خو په عادي طرز نه.

ناول ډېر په زړه پورې دی. داسې لیکل شوی چې لوستونکي یې د لوستو پر مهال هېڅ کله د ستړیا احساس نه کوي. د دې یو لامل خو دا دی، چې ناول په هممهاله شکل دوه کیسې لري. کله یوه کیسه شروع شي، د هغې تلوسه لا نه وي ختمه چې بله شروع شي. یوه کیسه د دیارلسمې پېړۍ ده او بله کیسه د یوویشتمې. یوه د رومي کیسه او بله د یوې ناخوښې امریکایي مېرمنې. یوه کیسه پر تاریخي اسنادو ولاړه او بله د اېلیف پر تخیل. خو دواړو کیسو کې ورته والی شته.

کتاب د «اپلا» په نامه د یوې امریکایي مېرمنې پر کیسې پیلېږي چې په کور ناسته ده او له خاوند سره خوشاله نه برېښي. بیا په یوه ادبي ټولنه کې کار

له هغوی سره فاصله پیدا کوي او د شمس په مینه کې تاریخي اشعار لیکي. مولانا د شمس پلټنه شروع کوي او خپل مشر زوی، سلطان ولد، یې لټولو ته لېږي او خپله هم ورپسې ګرځي. بالاخره سوریه کې یې مومي او بېرته یې کور ته راولي.

رومي بېرته د خوښۍ احساس کوي او یو وار بیا له شمس سره په بندو کوټو او د شنه او کله د تیاره آسمان لاندې خلوت او راز او نیاز ته ادامه ورکوي. په دغه موده کې شمس د مولانا د کور نجلۍ، کیمیا سره واده کوي او د قونیې اوسېدونکې شي؛ خو هغه یو وار بیا ویني چې د خلکو حسد د دوی یو ځای والی نه شي زغملای. ستونزه پر دې ډېره جدي ده چې علا الدین، د مولانا کشر زوی، له شمس څخه کرکه لري او د وژلو پلانونه یې جوړوي. شمس یو وار بیا ورکېږي، خو معلومېږي نه، چې د مولانا زوی د خپلو ملګرو په مرسته وواژه او که د تېر په څېر غیب شو. د مولانا د ماتم دوره بیا پیلېږي، خو دا وار خپل معشوق هېچرته نه مومي. د اېلیف شفق دغه ناول ډېر په زړه پورې دی. د دې مهم لامل به د هغې ژوند وي. هغه د شرقي تمدن لور ده؛ خو ډېر ژوند یې غرب کې تېر کړی. هغې دواړه فرهنگونه لوستي. په انګلیسي او عربي ناول کې شرقي ادبیاتو کتاب ډېر جالب کړی او په دې کې د پاولو کوپلو «الکمسټ» ناول ته ورته دی.

په دې هم څوک نه پوهېږي چې د شمس په غیاب او آن وژل کېدو کې د دغې نجلۍ موضوع دخپله ده که نه. اېلیف شفق دغه ټول «مبهم» مسایل چې له مختلفو تاریخي اسنادو مور ته په مختلفو اشکالو رارسېدلي، په ډېر کمال څېړلي او په ډېر ماهرانه شکل یې ناول کې داسې وړاندې کړي، څنګه چې تاریخ کې مبهم او له اختلافه ډک دي.

د اېلیف شفق «د مینې څلورېنیت اصله» د پورته ذکر شویو لاملونو له کبله، په لنډه موده کې عربي او اردو ژبو ته وژباړل شو. ښایي پر ترکی سرېره نورو ژبو ته هم ژباړل شوی وي. اېلیف تر دې وړاندې او وروسته نور کتابونه هم لیکلي او نور به هم ولیکي؛ خو ښایي د هغې په ناولونو کې یو هم «د مینې څلورېنیت اصله» ځای ونه شي نیولای.

کتاب کې یوه تاریخي واقعه له یوه تخیل سره ډېره ماهرانه او بدل شوي. ښایي له همدې امله، د لوستو پر مهال یې څوک د ستړیا احساس نه کوي. د ناول تاریخت او واقعیت یې ډېره مهمه ځانګړنه ده. هغه ناول چې یوازې پر تخیل ولاړ وي، لوستونکي ترې خوند اخیستلای شي او د لیکوالۍ فن به یې پرمخ بوځي، خو معلومات یې نه ډېروي. دغه ناول کې هم ادبیات ښه کېږي، هم خوند شته او ورسره یو مهم تاریخ په ډېر ښه شکل زده کېږي.

د مولانا ژوند مور ته له مختلفو لارو رانقل شوی دی او ډېر اړخونه یې تر اوسه مبهم دي. د شمس د غیبت لاملونه تر اوسه دقیق نه دي معلوم او د مولانا په کور کې د کیمیا په نامه نجلۍ او د علا الدین د اړیکې په اړه هم کره معلومات نه شته او

نگاهی به محکمه تمثیلی حقوق بین الملل و رقابت های آن

نویسنده: محمد ناصر رحمانی

چیستی محکمه تمثیلی و اهمیت آن

محکمه تمثیلی که معادل آن در زبان انگلیسی "Moot Court" است، عبارت از کار دست جمعی و عملی محصلان حقوق است که به شکل رقابت های داخلی و یا بیرونی پوهنتون ها به سطح چند پوهنتون و حتا به سطح ملی، منطقه یی و جهانی در باره موضوعات مختلف حقوقی مانند: حقوق بین الملل، حقوق رسانه ها، حقوق تجارت بین الملل، حقوق جزای بین الملل و غیره برگزار می گردد. در این رقابت ها از قضایای فرضی و تخیلی که توسط استادان و کارشناسان حقوق نگاشته می شود، کار گرفته می شود. این قضایا با پیچیدگی و تازگی ای که دارند، مجال گفتمان های حقوقی را میان محصلان فراهم می کنند و با در نظر داشت متوازن بودن مسایل آن برای تیم مدعی و مدعی علیه، زمینه را برای تیم ها فراهم می کنند تا هر که بیشتر و دقیق تر پژوهش نماید، بهتر بتواند بدرخشد.

از پیش نیازهای اشتراک در محکمه تمثیلی، آشنایی با مضامین اساسی علم حقوق، پژوهش حقوقی، نگارش حقوقی و شکلیات و تشریفات محاکم، حداقل به حد تیوریک برای رقابت

های بین المللی تسلط به زبان انگلیسی نیز حتمی میباشد.

اشتراک محصلان در رقابت های محکمه تمثیلی، یعنی به کار بستن دانش نظری در عمل به طور آزمایشی است. محصلان هر آنچه از دانش حقوق بهره گرفته اند، آن را در عمل به کار می برند و یادگیری و مهارت های خویش را مورد آزمایش قرار می دهند. افزون بر آن از مزایای محکمه تمثیلی این است که سطح استدلال حقوقی و قدرت بیان محصلان را تقویت کرده و همچنان اعتماد به نفس و جرأت مسلکی محصلان را بالا می برد. همچنان با نوشتن صورت دعوا و دفاعیه و اظهارات شفاهی، تمام عناصر کار یک حقوقدان را در عمل تجربه می کنند و از این طریق با روند محاکماتی و فضای محکمه آشنا می شوند.

قابل یادآوری است که جایگاه محکمه تمثیلی در آموزش حقوقی پس از فراگیری دانش نظری و پیش از کار عملی و ستاژ حقوقی می باشد. یعنی محصلان پیش از آغاز کار عملی از طریق اشتراک در محاکم تمثیلی، خود را ارزیابی می نمایند و نقاط ضعف و مثبت خویش را در می یابند و در راستای از بین بردن نقاط ضعف،

تلاش می نمایند.

تاریخچه محکمه تمثیلی

اگر نگاهی گذرا در تاریخچه محکمه تمثیلی بیاندازیم، محاکم تمثیلی رقابتی گذشته بسیار طولانی در کشور های دیگر دارد. برخی از منابع، نخستین مرحله برگزاری محاکم تمثیلی را در سال ۹۹۷ میلادی عنوان کرده اند. اما گمان اغلب این است که محاکم تمثیلی برای نخستین بار بگونه رسمی در قرن ۱۴ میلادی در بریتانیای کبیر برگزار شد. در بریتانیای کبیر در قرن ۱۸ چهار مرکز آموزش حقوقی بزرگ (Greater Inns of Court) با داشتن ۲۰۰ محصل و ده مرکز آموزش حقوقی کوچک (Lesser Inns of Court) با داشتن ۱۰۰ محصل محکمه تمثیلی را برای یاد گیری کار های عملی حقوقی برگزار میکردند. در این مراکز آموزشی، محصلان برعلاوه فراگیری موضوعات حقوقی به یاد گیری تاریخ، مجسمه سازی، موسیقی و رقص می پرداختند. چندین تاریخدان بزرگ که مصروف تدریس در این مراکز بودند، مراکز را منحیث پوهنتون های حقوقی همانند آکسفورد و کمبریج معرفی کرده اند.

در اواخر قرن ۱۸ و اوایل قرن ۱۹ آموزش حقوق در ایالات متحده

جریان سومین رقابت ملی حکمیت تجاری افغانستان

پرداختند که از آن جمله تنها سه پوهنتون (پوهنتون کاردان، پوهنتون کابل و پوهنتون امریکایی افغانستان) راهی رقابت های بین المللی شدند. ماهیت و رویکرد رقابت های جساپ آقای فلیپ جساپ (Philip C Jessup) دیپلمات، دانشمند و قاضی چیره دست و ماندگار قرن ۲۰ ایالات متحده امریکا میباشد و از همین رو رقابت های محکمه تمثیلی حقوق ادامه مطلب در صفحه ۳۹...

در نظام آموزش حقوقی افغانستان با حمایت تخنیکی و مالی سازمان بین المللی انکشاف حقوق (IDLO) در تالار مرکزی محکمه استیناف ولایت کابل با اشتراک ۱۹ تن از قضات ستره محکمه برگزار گردید. همچنان سفارت ایالات متحده امریکا مستقر در کابل برای نخستین بار در سال ۲۰۱۵ رقابت ملی داوری تجاری محکمه تمثیلی (VIS Moot) را از تاریخ ۳۱ جنوری الی ۲ فبروری در مقر این سفارت میزبانی کرد، در این رقابت محکمه تمثیلی شش تیم به رقابت

امریکا بگونه رسمی شکل گرفت و برگزاری محاکم تمثیلی نیز شامل مفردات درسی شد. این روند تا زمانی ادامه داشت که در سال ۱۸۷۰ پوهنځی حقوق پوهنتون هاروارد موضوع میتود قضیه و یا پرونده (Case Method) را معرفی کرد که محصلان ضمن بررسی قضایا به تمثیل آن می پرداختند، زیرا موضوعات تمثیلی از جذابیت خاصی برخوردار بوده و سبب یاد گیری بهتر میشود. در افغانستان، برای نخستین بار در سال ۲۰۰۴ میلادی محکمه تمثیلی

آلودگی‌های صوتی دشمن نامرعی اما خطرناک

گزارشگر: ساره عزیزی

گردد و مریضان بستری در شفاخانه را متضرر می‌سازد.

دوکتور ضیاالحق تسکین یکی از داکتران شفاخانه صحت روانی می گوید: «آلودگی‌های صوتی یکی از پدیده‌ها و مشکلات بزرگ می‌باشد که تمام کشور‌های جهان از این ناحیه متضرر می‌باشند و متأسفانه در کشور ما نیز روبه افزایش است.» او می‌افزاید که آلودگی‌های صوتی به صورت مستقیم و غیر مستقیم باعث عوارض ناگوار بالای جسم انسان‌ها می‌گردد که اثرات مستقیم آن شامل از دست دادن و ضعیف شدن حس شنوایی در انسان و کوری ادراکی و عصبی می‌شود.

به گفته او کسانی که در محیط‌های مزدحم و پر سر و صدا کار می‌کنند، این سر و صداها باعث از بین رفتن سلول‌های شنوایی گردیده و منجر به کوری غیر قابل برگشت می‌گردد که این نوع افت شنوایی بنام کوری شغلی نیز نامیده می‌شود و اثرات غیر مستقیم آن عبارت از حساسیت‌های عصبی، گرفتگی عضلات، شوک عصبی، خستگی جسمی و روحی سرگیچی، ترس و اضطراب، آشفتگی خواب، افزایش ضربان قلب، فشار خون، اختلال در تعادل بدن و حتی خودکشی در انسان‌ها نیز می‌گردد.

به نظر دانشمندان آلودگی صوتی

خانه‌ها و فابریکه‌ها در شهرها، عبور و مرور وسایل نقلیه، ترویج دوره گردی‌ها همراه با بلندگوها و ده‌ها آلودگی دیگر صوتی پدیده‌ای را بنام آلودگی‌های صوتی بوجود آورده است.

صوت یا صدا یک پدیده طبیعی و وسیله عمده ارتباطات بین موجودات زنده است که وقتی به شکل ملایم باشد ظاهراً خوشایند و مطلوب به نظر می‌رسد، اما وقتی به سرحد آلودگی صوتی می‌رسد، مشکلات عمده‌ای را بیار می‌آورد.

در جوامع امروزی آلودگی صوتی نسبت به دیگر آلودگی‌های محیط زیست کمتر مورد توجه قرار گرفته چون خطرات و عوارض بهداشتی ناشی از آن به سرعت قابل رویت نمی‌باشد.

اما به باور داکتران این پدیده می‌تواند زیان‌های زیادی را بر انسان‌ها و حتی حیوانات و نباتات وارد سازد.

بانو ناهید یکی از داکتران شفاخانه افغان واقع در خیرخانه نگرانی خود را از وجود آلودگی‌های صوتی در شفاخانه و تاثیرات ناگوار آن بالای روح و روان مریضان بستری در شفاخانه ابراز می‌نماید. وی می‌گوید که موجودیت کارخانه‌های فلزکاری و ساختمان‌های در حال ساخت و ساز باعث ایجاد سروصدای مهیب می

هنوز چشم کودکان خواب‌آلودش کاملاً بسته نشده بود که ناگهان صدای هیبتناک فروشنده دوره‌گرد و موترسایکل زرنج قراضه اش کودکان را در یک بعد از ظهر گرم و آفتابی از خواب کشید و هر دو کودک شروع کردند به گریه‌های بلند. دوره‌گرد با صدای بلند در بلندگویی که در موترسایکل زرنجش نصب کرده بود در کوچه نوآباد دهم‌زنگ فریاد می‌زد: «کچالو خریطه صد روپیه، پیاز خریطه ۷۰ روپیه، بادنجان رومی خریطه ۸۰ روپیه، و...» و با هر فریاد او گریه کودکان بیشتر می‌شد و تلاش مادر برای خواباندن کودکان بی‌ثمر میماند تا اینکه دوره‌گرد بعد از حدود ۵ دقیقه از ساحه دور شد و مادر به خواباندن کودکانش تلاش کرد و این کار هرروزه دوره‌گرد و باشنده‌گان این کوچه و کوچه‌های دیگر شهر کابل است.

اما این تنها آلودگی صوتی نیست که شهریان کابل از آن رنج می‌برند، صدای انفجار و انتحاره، صدای هارن موترها، صدای دست‌فروشان دوره‌گرد، صدای فلزکاری‌ها، صدای هواپیماها و ده‌ها صدای دیگر دست‌به‌دست هم داده و آرامش روزانه‌ی کابل را تا نیمه‌های شب برهم می‌زنند.

امروزه با پیشرفت جوامع و توسعه شهرها، تراکم نفوس، ایجاد کار

باشندگان شهرهای بزرگ بیشتر از آلوده‌گی‌های صوتی متضرر می‌گردند

ها و فابریکه‌ها در نزدیک شهرها و اماکن مسکونی که باعث پخش سر و صدا و در نهایت آلوده‌گی‌های صوتی می‌گردد، جلوگیری نماید. خانم مریم معلم در یکی از مکاتب ناحیه یازده هم شهرکابل از تاثیرات سو آلوده‌گی‌های صوتی بالای شاگردان مکاتب و محصلان پوهنتون ابراز نگرانی مینماید و ایجاد بازارها را در نزدیکی مکاتب و پوهنتون‌ها یکی از عوامل آلوده‌گی‌های صوتی میدانند.

او می‌گوید که موجودیت بازارها و صدای دست‌فروشان خود باعث ایجاد آلوده‌گی‌های صوتی می‌گردد که دولت باید با یک پلان مشخص یک ساحه مشخص از شهر را برای ایجاد بازارها و کار و بار دست‌فروشان مهیا سازد.

با آنکه با توسعه شهرها به آلوده‌گی صوتی در آنها نیز افزوده می‌گردد، اما تا هنوز کدام راهکار مشخص برای جلوگیری از ازدیاد آن روی دست گرفته نشده است و گذشته زمان نشان خواهد داد که دولت چه راهکاری برای آن در نظر خواهد گرفت.

گی‌های صوتی در امان نیستند و آلوده‌گی‌های صوتی در حیوانات باعث تغییر رفتارهای تغذیه‌یی و تولید مثل و هم در نباتات باعث کاهش رشد و نمو و برهم خوردن زمان ثمر دهی آنها می‌گردد.

آلوده‌گی صوتی در تمامی شهرها وجود دارد، اما باشنده‌گان شهرهای بزرگ بیشتر به آن مواجه‌اند.

کریم یکی از باشنده‌گان خیرخانه که یک دکان خوراکیه فروشی دارد می‌گوید که روزانه شاهد عبور و مرور وسایط نقلیه بی‌شماری از روبروی دکانش می‌باشد که راننده‌گان با سرعت خیلی زیاد و فشار دادن هارن موترهای شان باعث ایجاد سر و صدای ناخوشایند و در نهایت آلوده‌گی صوتی می‌گردد. و اما چگونه میتوانیم از آلوده‌گی‌های صوتی جلوگیری نمایم و دولت در مقابل این معضله چی کارهایی را باید انجام دهد؟

الیاس باشنده شهر نو کابل می‌گوید که دولت باید یک راه‌کاری مشخص را در مبارزه با آلوده‌گی‌های صوتی روی دست گیرد و از ایجاد کارخانه

و یا سروصدا، امواج ناخواسته‌یی است که تحت شرایط مکانی و زمانی خاص بر فعالیت‌های موجودات زنده به ویژه انسان‌ها تاثیر گذاشته و باعث ایجاد عوارض متعدد جسمی و روحی شده و آرامش و راحتی را از آنها سلب می‌کند. واحد اندازه‌گیری شدت صوت "دسیبل" می‌باشد و با علامت db نمایش داده می‌شود. در کشوری چون افغانستان که همواره گواه رویدادهای ناگوار چون انفجار و حملات انتحاری می‌باشد، مردم بیشتر از آلوده‌گی‌های صوتی ناشی از آنها آسیب پذیر اند و در کنار آسیب‌پذیری جسمی، از نگاه اقتصادی نیز ضرر‌هایی را بیار آورده است. تخریبات ناشی از صدای مهیب انفجارها و امواج صوتی ناشی از آنها باعث لرزش و درز برداشتن ساختمان‌ها و شکستن شیشه‌ها و حتی پرتاب اشیاء تا مسافه‌های دور گردیده و گزارش‌های زیادی مبنی بر متضرر شدن مردم از ناحیه آلوده‌گی‌های صوتی منتشر شده است.

با این حال به گفته داکتر تسکین حتی حیوانات و نباتات نیز از آلوده

نویسنده: زهره بهار یما

مدیریت در گلستان سعدی

کنار هم، بخاطر ایجاد سهولت در کارها و رسیدن به اهداف مشخص مورد نظر است، تا در آن از منابع مختلف بشکل موثر و مثمر استفاده بعمل آید و در نتیجه قناعت و رضایت جوانب ذیدخل برآورده گردد. هر اداره برای خود مدیریت خاص خود را دارد و در مدیریت، بخش‌های مختلف است. از آن جمله مدیریت منابع بشری در پیوند با اشخاص کار میکند. رهبری و مدیریت بنا بر پالیسی حاکم در اداره در تعیین اشخاص اقدام مینماید و بنا بر لیاقت و شایستگی کارکنان را ترفیع میدهد و به پاداش و جزا مواجه میکند. سرنوشت اشخاص در اداره‌ها بر اساس پالیسی، رهبری و مدیریت تعیین میگردد. به هر اندازه که پالیسی رهبری و مدیریت از ارزش‌های انسانی و عادلانه برخوردار باشد به همان اندازه اشخاص کارکن و لایق مورد حمایت قرار میگیرند و در نتیجه سازمان به موفقیت می‌رسد. بر عکس اگر معیارهای انسانی، آگاهی و عدالت در اداره بر هم بخورد در آن اداره اشخاص استفاده جو مسلط میشوند و موجب ناکامی آن میگردد. سعدی در یک حکایت خود در گلستان اداره خودکامه و مدیریت و رهبری مبتنی بر روابط زور سالارانه و غیر دموکراتیک را که افراد در آن نه بر اساس لیاقت، بلکه بر پایه واسطه و روابط، جایگاه

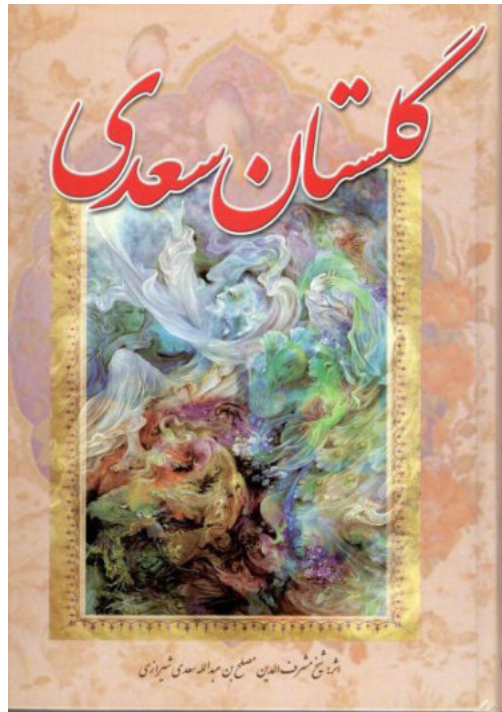
های مدیریت یک اداره در زمان گذشته و حال بحث نمایم. نخست منجمنت یا مدیریت را معرفی کنیم بهتر است. مدیریت از دو کلمه Manage به معنی تنظیم کردن و Men به معنی افراد گرفته شده که مفهوم کلی آن تنظیم و اداره کردن افراد میباشد. یکی از دانشمندان مشهور مدیریت در قرن بیستم بنام (ماری پارکر فولیت) مدیریت را به مفهوم « هنر انجام دادن کارها توسط دیگران تعریف نموده است.. به قول دیگر! «مدیریت از یک کلمه قدیمی فرانسوی ménagement به معنی راه اندازی، هدایت و نظارت گرفته شده که این کلمه خود از دو کلمه لاتینی manu agere که به معنی هدایت نمودن توسط دست میباشد، اقتباس گردیده است که مفهوم کنونی آن رهنمایی، رهبری و هدایت کردن تمام پروسه‌های کاری یک سازمان از طریق توسعه نیروی کار و تنظیم منابع مختلف مانند (منابع بشری، مالی، محسوس و غیر محسوس) میباشد. و اما اداره چیست ؟ اداره عبارت از یک نظم اجتماعی است که به اساس روش‌های خاصی بنا نهاده شده و در آن تعداد زیادی از افراد به منظور رسیدن به یک سلسله اهداف نسبتاً مشخص به انجام وظایف متنوع و دقیق مشغول اند. در اداره، پروسه قرار دادن اشخاص در

مردی که اقتصادش ضعیف اما خودش یک محاسب لایق بود و به صداقت و پاکی مشهور، به نزد دوستش به دربار پادشاهی رفت تا کاری به دست دارد. دوستش از وضعیت کار دربار برایش گفت و اینکه در آنجا حسودان و دشمنان هر طرف وجود دارد که میتوانند به پادشاه شکایت برند و کسی را که خوب هم است، به اثر حسادت به نظر شاه بد معرفی نمایند؛ از این رو به قول دوستش، کار در دربار پر مشقت بود و اگر چه امیدنان از آن است، اما بیم جان نیز موجود است. مرد محاسب که به خودش مطمئن بود اصرار ورزید. به اثر این اصرار دوستش او را به صاحب دیوان معرفی کرد و صاحب دیوان یک وظیفه برایش داد. به اثر لیاقتی که داشت به زودی آن مرد ترفیع کرد و در مقام مقربان پادشاه در آمد و زندگیش خوب پیش میرفت. ولی وقتی که دوستش به سفر حج رفته بود؛ حسودان و دشمنان در برابر آن مرد دسیسه ساختند و کسی نبود که از او پشتیبانی کند. شاه بالای او قهر شد و او را به زندان افکند. اما شاه در آخرین لحظات از زندانی کردنش صرف نظر کرد؛ ولی از وظیفه سبکدوش و خانه نشین گردید.»

این یکی از حکایات گلستان سعدی است. با در نظر داشت این حکایت در این مقاله می‌خواهم در مورد تفاوت

را پسندیدند و کارش از آن در گذشت به مرتبتی والاتر از آن متمکن شد. همچنین سعادتش در ترقی بود تا به اوج ارادت رسید و مقرب حضرت سلطان و مشار الیه و معتمد علیه گشت.» این محاسب همان قدر که علم و عمل عالی داشت به همان مقدار دارای صداقت و پاکی نفس بود و عقیده داشت که: «هر که خیانت ورزد پشتش از حساب بلرزد» راستی موجب رضای خدا است کس ندیدم که گم شده از ره راست» و میگفت: «آترا که حساب پاک است، از محاسبه چه باک است»

سیستم اداری معرفی شده توسط سعدی سیستم غیر دموکراتیک و خود کامه است که همه رتبه‌ها در آن بر اساس روابط ناشی از نزدیکی با دستگاه خود کامه و زور سالار که در آن مقام‌ها محل استفاده جویی شخصی است و در نتیجه هر کس با نمایش بیشتر در چاپلوسی میتواند جایی را بگیرد و خود را به مال و دارایی برساند، به این جهت رقابت بالای چوکی‌ها و مقامات تا جایی پیش میرود که اشخاص لایق طعمه دسیسه‌های اشخاص نالایق میشود. محاسب پاک نفس که حکایتش در گلستان سعدی آمده است در چنین اداره به اثر سعایت رقبا، برایش تهمت خیانت زده میشود و مورد غضب رهبری و شخص شاه قرار میگیرد و با وجود پاکی و لیاقت بسیار که این محاسب دارد، عاقبت بدبختانه با بیرحمی تمام از اداره دور انداخته میشود.

مثنوی مشرف‌الدین سعید بن محمد سعدی شیرازی

بس گرسنه خفت کس ندانست که کیست بس جان به لب آمد که بر او کس نگرست باز از شماتت اعدا براندیشم که به طعنه بر قفای من بخندند و سعی مرا در حق عیال بر عدم مروت حمل کنند و گویند: مبین آن بی همت را که هرگز نخواهد دید روی نیکبختی که آسانی گزیند خویشتن را زن و فرزند بگذارد به سختی» محاسب در مورد رشته تخصصی خود با شکسته نفسی میگوید: «در علم محاسبت چنین که معلوم است چیزی دانم.» اما وقتی شامل کار میشود در عمل دیده میشود که مرد آگاه، پر تجربه و لایق است به این جهت در نخست وی را به کار مختصرش نصب کردند. چندی بدین برآمد لطف طبعش را بدیدند و حسن تدبیرش

پیدا میکنند و کسی که واسطه و رابطه ندارد، اگر در چنین دستگاه شامل هم شود با توطئه‌ها همراه میشود، را تشریح میکند.

در این داستان تراژیدی زندگی یک محاسب شایسته و لایق بیان میشود. این محاسب در عین اعتماد بر صداقت خود بالای لیاقت خود نیز حساب میکند. بنا بر داستان سعدی این محاسب که بیکار است و از فقر و ناداری رنج میبرد وقتی در دستگاه خود کامه شامل میشود و از خود شایستگی نشان میدهد در برابرش توطئه میکنند. سعدی از زبان این محاسب وضع بد اقتصادی را چنین بیان میکند: «کفاف اندک دارم و عیال بسیار و طاقت بار فاقه نمیارم و بارها در دلم آمد که به اقلیم دیگر نقل کنم تا در هر صورت که زندگی کرده شود کس را بر نیک و بد من اطلاع نباشد.

نویسنده: احمد منظور نیازی

قضاوت زن

میباشد و نیز در فقه تالیفات زیادی دارد و مذهب طبری در اواسط قرن پنجم به میان آمده که در این مذهب زن اجازه دارد در تمام امورات قضاوت کند و میگویند که همان طوریکه زن میتواند مجتهد و مفتی باشد، میتواند به طور مطلق قاضی هم باشد.

ابو محمد علی بن حزم اندلسی که مشهور به ابن حزم ظاهری است، دارای تالیفات فقهی زیادی بوده که وی نیز قضاوت زن را به طور مطلق جواز میدهد.

دلایل فقهی فوق طوری است که میگویند چنانچه فتوای زن به اتفاق فقها درست است، همانطور قضاوت زن نیز باید با فتوا قیاس شود، چون در اصل فتوا و قضا یک وظیفه بودند که در عصر امروزی تغیر یافته است، چنانچه در عصر پیامبر (ص) وقتی مادران مومنان (خانم های پیامبر ص) با دیگر علما یکجا وظیفه فتوا را به پیش میبردند، در همان زمان وقتی فتوا داده میشد و همان فتوا حکم قضایی قبول میگردد و کسی به آن فرق قایل نبود.

و همچنان این علما دلیل دیگری که میگویند این است که اصل در هر چیز اباحت (حلال، روا و جایز) است، تا وقتی که دلیلی برای

شافعی، امام احمد، از جمله احناف امام ذعفر، از جمله فقهای اهل تشیع شیخ طوسی، شهید ثانی، شیخ بهائی و کاظم یزدی میباشد.

علمای فوق شرط میگذارند که قاضی باید مرد باشد و زن حق ندارد وظیفه قضا را انجام دهد و به دلایل زیادی تمسک میجویند، اما دلایل آنها توسط فقهای دیگر بنابر استناد قوی رد میشود.

فقهای که قضاوت زن را مشروعیت میدهند

الف: فقهای اهل سنت

در میان علمای اهل سنت بعضی ها قضاوت زن را به صورت مطلق در همه موارد جواز میدهند اما بعضی دیگری برای قضاوت زن دو استثنائی را که عبارت از حدود و قصاص میباشد ذکر میکنند، یعنی قضاوت زن را بجز در موارد حدود و قصاص در موارد دیگر جایز میدانند که ذیلا به توضیح نظریات این دو گروه فقها میپردازیم.

۱_ فقهای که قضاوت زن را به طور مطلق جواز میدهند:

این فقها عبارت اند از ابن جریر طبری و ابن حزم ظاهری. ابوجعفر محمد بن جریر طبری، مؤلف تاریخ معروف طبری و تفسیر کبیر

قضاوت زن یکی از موضوعات پرچالش در فقه میباشد که فقهای کرام در مورد مشروعیت و عدم مشروعیت آن نظریات و اعتقادات متفاوتی دارند و اگر به آغاز اسلام نظر اندازی نمائیم، در زمان حیات پیامبر (ص) قاضی مسلمانان نیز پیامبر بزرگوار (ص) بودند که دست به حل اختلافات میان مردم میزدند. اما هنگامیکه دین مقدس اسلام گسترش میابد، حضرت محمد (ص) برای بعضی از اصحابش اجازه قضاوت و فتوا را میدهد که تعداد آنها به (۱۳۱) مرد و زن میرسید که از میان زنان آن مشهورترین آنها ام المومنین بی بی عایشه صدیقه بود، اما باز هم در مورد اهلیت قضایی زن از همان ابتدا میان فقها اتفاق نظر وجود نداشت، چون عده از فقها قضاوت زن را به طور مطلق تحریم کرده اند، بعضی به طور مطلق جایز میدانند و نیز دسته دیگری راه وسط را در پیش گرفته اند که در بعضی موارد برای زن اجازه قضاوت داده اند و در بعضی موارد (حدود و قصاص) برای زن اجازه قضاوت را نداده اند.

فقهای که قضاوت زن را به طور مطلق تحریم کرده اند

این فقها عبارت اند از امامان اهل سنت هر یک امام مالک، امام

ممانعت آن نباشد، پس هر آن کسیکه فتوا می‌دهد و حل منازعه میان دو طرف کرده می‌تواند، پس در این هیچ شک و مانعی نیست که وی وظیفه قضا را نیز اجرا کرده می‌تواند.

اما یکی از علما به نام ماوردی در مورد دلایل علمای فوق نظر خود را چنین بیان می‌کند: اینکه قضاوت زن در تمام موارد به طور مطلق جایز است، به این سخن اعتبار داده نمی‌شود، چون سخن فوق در مخالفت به نص صریح قرآن (الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ... الايه. سوره نساء آیه ۳۴) ترجمه: مردان، سرپرست و نگهبان زنانند، می‌باشد. اما باید یاد آور شد، چنانچه فقهای دیگر ذکر میکنند که قسمت اول و اخیر این آیه فوق تنها

و تنها در باب مسائل خانوادگی و نوع ارتباط شوهر با خانمش می‌باشد و در حوزه سیاست و قضا سرایت و بنیادی ندارد.

۲_ فقهای که قضاوت زن را به جز حدود و قصاص در موارد دیگر جواز می‌دهند:

امام ابو حنیفه رح در مورد قضاوت زن راه اعتدال را در پیش گرفته است و به جز از موضوع حدود و قصاص در سایر موارد قضاوت زن را جایز میدانند و می‌گویند: در هر موردی که شهادت زن صحیح و درست باشد قضاوت آن نیز جایز است، بخاطریکه زن از دید قرآن و حدیث اهل شهادت می‌باشد، اما در موضوعات حدود و قصاص قضاوت کرده نمی‌تواند، چون شهادت آنها

در این دو مورد قبول نمی‌شود، اما در موضوعات حق العبدی، چه مالی باشد یا غیر مالی، شاهدی دو زن با یک مرد قبول می‌شود.

و نیز احناف به این نظر اند که درست این است که زن در موضوعات مدنی قاضی مقرر شود، بخاطریکه شاهدی آنها نیز در این موضوعات به لحاظ خواص طبیعی آنها درست دانسته می‌شود، یعنی در چنین محاکم تأثیرات عاطفی زن آنقدر تحریک نمی‌شود که وظیفه قضاوت را به خطر اندازد، اما در موارد حدود و قصاص که در جمله محاکم جنائی

ادامه مطلب در صفحه ۴۰...

نقش رسانه‌ها در روند انتخابات

نویسنده: عبدالمصور رستمی

ثبت نام رای دهندگان، روز برگزاری انتخابات و شمارش آرا اطلاع دهند و این اطلاع‌رسانی باعث کاهش تقلبات و تخطی‌های نامزدان در روند انتخابات می‌گردد.

نقش دیده‌بانی: نقش دیگری رسانه‌ها در روند انتخابات دیده‌بانی یا نظارت است که رسانه‌ها روند انتخابات را به طور دقیق و جدی مشاهده می‌کنند و هرگاه کدام تخطی و تقلب ملاحظه نمایند، آنرا غرض اصلاح و یا پیگیری بازتاب می‌دهند و این نقش باعث میشود که انتخابات عادلانه، بیطرفانه و شفاف برگزار شود.

رسانه‌ها در جریان انتخابات مکلفیت

شان، مهیا سازی زمینه‌های تحقق دیموکراسی، ایجاد پل ارتباطی میان مردم و دولت و اطلاع‌دهی از برنامه‌ها و اهداف نامزدان می‌باشد.

نقش اطلاع‌رسانی: از آغاز تا ختم روند انتخابات به طور کامل، پیوسته و جامع شهروندان را از روند انتخابات مطلع می‌سازند. رسانه‌ها باید با در نظر داشت اصل بیطرفی، اصل صداقت، اصل توازن و اصل دقت در روند انتخابات کار نمایند و رسانه‌ها قانون شکنی‌ها، تقلب در انتخابات و فساد اداری که در نهاد‌های مرتبط به انتخابات رخ میدهد را افشاء کرده و آنرا به مردم اطلاع دهند. رسانه‌ها باید به مردم از ثبت نام نامزدان،

انتخابات یک پروسه ملی است که تمام ملت‌ها توسط آن سر نوشت خود را تعیین میکنند و رسانه‌ها در پروسه انتخابات سهم و نقش بارز ایفاء کرده و در برگزاری انتخابات شفاف عادلانه و بیطرفانه کمک می‌نمایند تا زمینه تقلبات انتخاباتی را به حداقل آن برسانند. ساحات مشخصی که رسانه‌ها در آن اساسی‌ترین نقش را ایفاء میکنند، عبارتند از:

نقش آگاهی‌دهی: مهمترین نقش رسانه‌ها آگاهی‌دهی از موضوعات مختلف انتخابات که شامل اهمیت انتخابات، روند انتخابات، شیوه رای‌دهی، مبارزات انتخاباتی، ارزش‌دهی به مردم برای تعیین سرنوشت

های دارند که مختصر آن چنین است: رسانه‌ها نباید بلندگوی یک جناح خاص در روند انتخابات باشد، بلکه فرصت مناسب و مساوی را به تمام احزاب و جناح‌های دخیل در انتخابات بدون تعصب و تبعیض مهیا سازد.

بدست آوردن اعتبار نامه: رسانه‌ها در جریان انتخابات یک نماینده خود را به کمیسیون رسانه‌های کمیسیون مستقل انتخابات معرفی می‌کند و با بدست آوردن کارت شناسایی خبرنگار هر رسانه می‌توانند تا در تمامی پروسه انتخابات از قبیل: (ثبت نام نامزدان، ثبت نام رای دهندگان، روز انتخابات، شمارش آرا، اعلام نتایج ابتدایی، زمان بررسی شکایات انتخاباتی و نتیجه بررسی‌ها و اعلام نتایج جهت گزارش دهی اشتراک ورزند.

بیطرفی رسانه‌ها با رعایت دقت، توازن، شفافیت، بی‌طرفی و درستی در اطلاع‌رسانی در روند انتخابات تامین می‌گردد.

مهمترین موردی که رسانه‌ها باید آنرا رعایت کنند دوره سکوت است، رسانه‌ها ۴۸ ساعت قبل از آغاز روز رای دهی نباید تبلیغات نامزدان را به نشر برسانند، زیرا سبب مغشوش شدن ذهن مردم می‌گردد، اما در انتخابات‌های گذشته ده‌ها رسانه

مختلف داخلی بخاطر عدم رعایت دوره سکوت از جانب کمیسیون رسانه‌های کمیسیون مستقل انتخابات جریمه شده‌اند و یا به ارگان‌های مربوط معرفی شده‌اند.

هم‌چنان مساله دیگر اعلان پیش از وقت نتایج انتخابات و یا نشر نظر سنجی‌ها در جریان مبارزات انتخاباتی است، زیرا هیچ رسانه‌ای مطابق قانون نمی‌تواند پیش از اعلام نتایج نهایی انتخابات داوری کند و نتیجه بر مبنای نظر سنجی و یا تحلیل خویش را منتشر کند. نتیجه را صرف باید کمیسیون انتخابات نشر نمایند.

نویسنده: امید خاکسار

شایسته‌سالاری در پروسه جذب کارمندان

۶. رهبری که هر کارآموز برای پیدا کردن وظیفه خوبتر نیازمند بالا بردن استعداد و توانایی شان دارند.

۷. اخلاقیت و نوآوری

۸. دیدگاه برای آینده

شایستگی اول بر دانش و تخصص فنی تاکید دارد و ماهیت آن از هر وظیفه نسبت به وظیفه دیگر متفاوت است. مثلاً شما در وظایف کارهای ساختمانی نیاز به تحصیلات در بخش انجینیری دارید، ولی برای بست های مدیریت اداری و یا منابع بشری شما باید تحصیلات در اقتصاد یا مدیریت تجارت را داشته باشید. ولی هفت شایستگی دیگر همگانی بوده که برای بدست آوردن هر بستی شما نیاز به داشتن این شایستگی ها دارید.

شایستگی دوم، در این بخش مدیران منابع بشری می‌خواهند بدانند که شما در موقع برخورد با مسائل گوناگون در هنگام وظیفه از خود چگونه عکس العمل نشان می‌دهید و یا آن مسأله را چگونه حل میکنید، یعنی استدلال شما را در هنگام برخورد مسائل گوناگون مورد مطالعه قرار میدهد.

شایستگی سوم، داشتن اخلاق خوب نه تنها برای یک کارمند لازم و ضروریست بلکه برای هر فرد جامعه نیاز است، در این بخش مدیران

امروزه مدیریت های منابع بشری برای جذب منابع انسانی با استعداد و حرفه ای از روش های ترکیبی استفاده میکنند که مهم ترین اطلاعات را از طریق برگزاری امتحان های کتبی، مصاحبه ها و بررسی پس زمینه علمی و کاری نامزدان تشخیص میدهند. با برگزاری امتحان های کتبی مدیران منابع بشری می‌کوشند دانش و مطالعات علمی نامزدان را مورد بررسی قرار دهند. و با اجرای مصاحبه سلوک، ارتباطات و اخلاق کاندیدان را مورد بررسی قرار دهند. نظر به تحقیقاتی که از روند جلب و جذب کارمندان جدید از نهاد های دولتی و خصوصی انجام شده است بیشترین کارفرمایان افراد را که هشت شایستگی ذیل را داشته باشند، زود تر به کار جذب می‌کنند.

۱. دانش و تخصص

۲. استدلال و حل مسأله

۳. اخلاق و مسوولیت های وظیفه ای

۴. کار تیمی

۵. برقراری ارتباط

افغانستان شورست رو به توسعه که شرکت ها و موسسات دولتی و خصوصی در آن رو به افزایش است و افزایش این شرکت ها می‌تواند زمینه کار را برای افراد جامعه ما مساعد سازد. از سوی دیگر سالانه هزاران محصل از پوهنتون های دولتی و خصوصی فارغ می‌شوند و آرزو دارند وظیفه مناسبی دریافت کنند. افزایش روز افزون محصلان در بازار های کار تاثیر مستقیم در چگونگی جذب آنان در نهاد های خصوصی و یا دولتی دارد.

در این مقاله می‌کوشم تا مواردی را باز گو نمایم که هم برای نهاد ها و هم برای محصلانی که وارد بازار کار می‌شوند مفید واقع شود.

افزایش روز افزون شرکت ها و موسسات، همچنان کار آموزان در بازار کار رقابت های را به وجود آورده است که از یک سو شرکت های که با هم رقابت دارند و برای پیروزی نیاز به کارمندان ماهر و با استعداد دارند و برای جذب آنان روند جلب و جذب شان را بازنگری میکنند، شیوه ها و روش های گوناگونی را استفاده میکنند تا بتوانند کارمندان بهتر را جذب نمایند؛ از سوی دیگر رقابت هایی را نیز بین کارآموزان بوجود آورده است

است، مدیران منابع بشری معتقد اند افراد خلاق همیشه می‌کوشند تا نوآوری داشته باشند، پس در این بخش خلاقیت شما را مورد مطالعه قرار میدهند، که آیا شما در صورت اشغال وظیفه از حس خلاقیت و نوآوری خود به صورت درست استفاده خواهید توانست یا نه؟

شایستگی هشتم، دیدگاه یا همان آینده‌نگری، این رکن به مدیران منابع بشری کمک میکند تا بدانند که چی دیدگاهی در سر دارید آیا داشتن یک وظیفه با امکانات اندک برای تان قانع کننده است یا نه. شما برای یک دیدگاه و آینده بهتر از حال کار می‌کنید که این بخش اعتماد به نفس و تحرک شما را نشان میدهد.

وضعیت و پذیرایی بازار های کار همه روزه رو به تغییر است، این تغییرات برای بلند بردن سطح دانش اجتماع تأثیر به سزایی دارد می‌تواند یک ملت را از حالت سکوت به حالت متحرک سوق دهد. از سویی دیگر در نظام های شایسته‌سالاری گراف رشوه و واسطه بی‌نهایت پایین بوده و همه افراد و بخصوص جوانان را برای کسب دانش و حرفه مجبور می‌سازد. اگر شما می‌خواهید در بازار پُر رقابت کاریابی پیشتاز باشید، با رعایت نکات بالا می‌توانید خود را در صدر جدول نگهدارید.

گروهی شما، ارتباط شما با جامعه و همکاران قبلی، ارتباطات نوشتاری و رسانه‌ای شما (شبکه های اجتماعی).

شایستگی ششم، در بست‌های مدیریتی معمولا مدیران تعداد انگشت شماری از کارمندان را تحت اداره خود می‌داشته باشند که در این بخش یعنی رهبریت، شما مورد مطالعه قرار می‌گیرد که آیا شما یک رهبر خوب و هدایت کننده خوب برای اداره بوده می‌توانید یا خیر؟

شایستگی هفتم، همان طوری که می‌دانیم هر فرد دیدگاه مختلفی دارد و همچنان خلاقیت افراد نیز متفاوت

منابع بشری بیشتر می‌کوشند اخلاق و مسوولیت پذیری شما را نسبت به وظیفه تان مورد مطالعه قرار بدهد.

شایستگی چهارم، مهمتر از همه کار کردن شما در یک تیم است، شما میدانید کار کردن در یک تیم برای بعضی‌ها دشوار است، چون در یک تیم افراد با مفکوره های مختلف کار میکنند، آیا شما با کسانی که هم فکر شما نیست کار کرده می‌توانید؟

شایستگی پنجم، در این بخش نه تنها رفتار شما با دیگران بلکه از چند بُعد ارتباطات شما مدنظر گرفته می‌شود، مثلا ارتباطات فردی و

گرد آورنده: اقصی وردک

خودتان را دوست داشته باشید تا آرامش را احساس کنید

بخشیم بیشتر می ستانم و احساس شادمانی میکنم ۱۷- من با اقتدار زندگیم را آن گونه که می خواهم طراحی میکنم ۱۸- من انسان مقتدر، خلاق و دوست داشتنی هستم ۱۹- من سزاوار بهترین ها هستم ۲۰- در هر لحظه به خاطر همه ی نعمت ها و موهبت هایی که خداوند به من داده او را شکر میگویم ۲۱- من در کمال آرامش بسر میبرم و همواره روحیه ای شاد و چهره ای خندان دارم ۲۲- من با اقتداری خداگونه بر روحیه و عواطف و احساسات خود کنترل دارم و آنها را مدیریت میکنم ۲۲- خداوند مرا آزاد افریده و من محکوم به هیچ سرنوشتی از پیش تعیین شده نیستم، تمام این عبارات تاثیر خاص و مثبتی بر روی ضمیر نا خودآگاه دارد و میتواند عین واقعیت را در زندگی انسان پدید آورد.

شاد کردن دیگران بود. بندهای زیر جملات مثبتی هستند که اگر روزانه تکرار شود و یا بر روی صفحه ای نوشته شده و آن نوشته در معرض دید قرار گیرد و شما هر روز این تابلوی زیبا را مشاهده کنید به خود ببالید و بگوئید که: ۱- در وجود من عظمت و بزرگی نهفته است ۲- من یک نابغه هستم و از نبوغ خود استفاده میکنم ۳- من ایده های بزرگی در سر دارم و آنها را به واقعیت تبدیل میکنم ۴- من هر روز سلامت تر و تندرست تر هستم ۵- من یک پرنده ی بزرگ هستم ۶- من واقعا انسانی بزرگ هستم ۷- چقدر دنیای من قشنگ و زیبا شده است ۸- چقدر من هر روز خوشبخت تر و سعادت مند تر میشوم ۹- من همواره در هر کاری موفق و پیروز میشوم ۱۰- خدای رحمان مرا بسیار دوست دارد و در همه ی امور زندگی مرا کمک میکند ۱۱- ثروت و معنویت بسوی من همواره است و من هر چه بخواهم برای خودم خلق میکنم ۱۲- سراسر وجودم غرق در انرژی و شادی است ۱۳- من همواره منتظر اتفاقات خوب در زندگی هستم ۱۴- من به خود افتخار میکنم ۱۵- همواره از وجود و چهره ی من شادی، انرژی و عشق ساطع میشود ۱۶- هرچه بیشتر می

هر زمان می گوئید خودم را دوست دارم، ترس های شما ناپدید می شوند و جرأت شما بیشتر می شود. این کلمات «من خودم را دوست دارم» آن قدر قدرتمند و مثبت هستند که ذهن و ضمیر نیمه هوشیار شما بی درنگ آن را مثل یک دستور می پذیرد. آن ها بی درنگ بر افکار، احساسات و نظرات شما تاثیر می گذارند. زبان بدن شما مثبت تر و شادتر می شود. احساس بهتری درباره خود پیدا می کنید و در نتیجه با کسانی که در اطراف شما هستند گرم تر و صمیمی تر برخورد می کنید. همه چیز از خودتان شروع می شود..

چه وقت «انسان بزرگی» می شویم؟ هرگاه از خوشبختی کسانی که دوستان ندارند، خوشحال شدیم، هرگاه برای تحقیر نشدن دیگران از حق خود گذشتیم، هرگاه شادی را به کسانی که آن را از ما گرفته اند هدیه دادیم، هرگاه خوبی ما به علت نشان دادن بدی دیگران نبود، هرگاه کمتر رنجیدیم و بیشتر بخشیدیم، هرگاه به بهانه ی عشق از دوست داشتن دیگران غافل نشدیم، هرگاه اولین اندیشه ما برای رویارویی با دشمن انتقام نبود، هرگاه دانستیم عزیز خدا نخواهیم شد، مگر زمانی که وجودمان آرام بخش دیگران باشد، هرگاه بالاترین لذت ما

برگزاری کنفرانس بین‌المللی با میزبانی پوهنتون کاردان

گزارشگر: محمد عمر کمال

کنفرانس پیرامون چالش‌های فرا راه تجارت جهانی به سخنرانی پرداخت. در مجموع ۱۵۰ رساله علمی از سراسر جهان توسط محققان ارائه شد که در آن میان رساله علمی بانو نظیفه نصری یک تن از فارغان پوهنتون کاردان تحت عنوان "تمرکز بالای مطالعات مرتبط با SMEs" مقام چهارم را از آن خود کرد. رییس پوهنتون کاردان در پایان کنفرانس تقدیرنامه‌های هفت نفر اول را اهدا کرده و برای شان آرزوی موفقیت بیشتر نمود. کنفرانس بین‌المللی بالی یک فرصت استثنایی برای استادان، دانشمندان، متشبهان و پالیسی‌سازان بود تا با هم دیدار کرده و دیدگاه‌ها و نظریات تجاری شان را با هم شریک سازند.

شرکت‌های خانوادگی با آن روبرو می‌شوند. علاوه بر آن، این برنامه شش سخنران اصلی بشمول آقای روئین رحمانی رییس پوهنتون کاردان داشت و دربرگیرنده بحث و گفتگوهای گروهی نیز بود. در کل موضوعات چون ورشکستگی تجاری، تطبیق مدیریت عملکرد و پایداری در تجارت‌های خانوادگی، تشبثات و متشبهان، پایداری تجاری، مدیریت استراتژیک و تجارت‌های خانوادگی در این کنفرانس به بحث گرفته شدند. بیش از ۲۰۰ متشبه، پالیسی‌ساز، دانشمند و استاد از سراسر جهان در این کنفرانس اشتراک کرده بودند و در این میان آقای روئین رحمانی رییس پوهنتون کاردان در روز اول این

پوهنتون کاردان به میزبانی مشترک با پوهنتون پرزیدنت و جامعه مدیریت استراتژیک اندونیزیا (ISMS) به تاریخ ۱۲ الی ۱۴ ثور سال روان کنفرانس بین‌المللی را پیرامون "تجارت‌های خانوادگی و تشبثات خصوصی" در شهر بالی آن کشور برگزار کرد.

هیئت اعضای علمی شامل عده‌ای از استادان به همراهی فارغان و محصلان پوهنتون کاردان در این کنفرانس سه روزه اشتراک کردند که شماری از آنها رساله‌های علمی شان را نیز در این کنفرانس ارائه کردند.

هدف از برگزاری این کنفرانس دریافت راه‌های مقابله با چالش‌های بود که شرکت‌های کوچک، متوسط و

نخستین مجله محصلان پوهنتون کاردان افتتاح شد

گزارشگر: یاسر میرزاد

های نهفته شان از این زمینه استفاده اعظمی نمایند و بکوشند که بهترین مقاله‌ها را به رشته تحریر در آورند و وعده سپرد که از هر نوع همکاری مالی و تخنیکی دریغ نخواهند کرد. در اخیر این محفل برای ۱۵ تن از محصلان که در نشر مجله گنجینه کاردان سهم بارز داشتند، به پاس زحمات شان تقدیر نامه‌های نیز از جانب هیئت رهبری پوهنتون کاردان اهدا گردید.

مجله گنجینه کاردان اولین فصلنامه محصلان این پوهنتون است که به دو زبان دری و پشتو منتشر می‌شود و قرار است به زودی به گونه ماهنامه منتشر گردد.

یک نسخه از نخستین شماره گنجینه کاردان طی یک مکتوب رسمی به شماری از نهاد‌های دولتی و خصوصی نیز فرستاده شده است.

این مجله زمینه خیلی خوبی برای محصلان کاردان که ذوق نویسندگی دارند مساعد شده است تا طراوش های فکری شان باز تاب یابد.

او از هیئت رهبری پوهنتون کاردان ابراز سپاس کرد و وعده داد که با مجله همکاری مداوم داشته باشد.

هیئت رهبری پوهنتون کاردان نیز نشر مجله گنجینه کاردان را جز برنامه‌های چند سال قبل پوهنتون کاردان می‌شمارند که اکنون به حقیقت پیوست.

روئین رحمانی رییس عمومی پوهنتون کاردان گفت که از چند سال قبل برنامه داشتند که مجله‌ای را برای انعکاس اندیشه‌ها و نگارش‌های محصلان راه اندازی نمایند که بلاخره به اثر تلاش‌های دیپارتمنت ژورنالیزم پوهنتون کاردان این برنامه عملی شد.

آقای رحمانی محصلان را تشویق کرد که برای نشان دادن استعداد

نخستین مجله محصلان پوهنتون کاردان تحت نام «گنجینه کاردان» ظهر روز یکشنبه ۱۳ جوزا طی یک محفل در تالار کنفرانس‌های شعبه پروان دوم، رسماً رونمایی شد.

در این محفل ابتدا میر محمد صدیق ذلیق مدیر مسوول این مجله و آمر دیپارتمنت ژورنالیزمو ارتباطات در مورد این نشریه به حاضرین معلومات ارایه کرد و از تمامی آمران دیپارتمنت‌های نه گانه پوهنتون کاردان تقاضا کرد تا به محصلانی که ذوق نویسندگی دارند، در مورد مجله گنجینه کاردان اطلاع‌رسانی نمایند تا نوشته‌ها و آثار محصلان دیپارتمنت‌های مختلف اقبال چاپ یابد.

در همین حال زهره بهار یکتن از محصلان دیپارتمنت اداره و تجارت که در اولین شماره مجله مقاله‌ای از او به نشر رسیده است در مورد این مجله گفت که با آغاز کار نشراتی

تیم محکمه تمثیلی (جسپ) پوهنتون کاردان برای سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ تشکیل شد

مهر مرسل امیری، اصیل زرنګ، تمیم اصولمل و ناصر رحمانی اعضای تیم محکمه تمثیلی پوهنتون کاردان برای سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸ اند.

پوهنتون کاردان با همکاری مجتمع بین‌المللی محصلان حقوق، به ادامه عملی ساختن پلان استراتژیک و تعهداتش مبنی بر رشد مسلکی محصلان، برای نخستین بار در سطح پوهنتون‌های خصوصی افغانستان تیم محکمه تمثیلی جسپ (Jessup) خود را که قرار است در رقابت‌های ملی و بین‌المللی محکمه تمثیلی اشتراک نمایند، تشکیل داد.

اعضای تیم جسپ پوهنتون کاردان شامل چهار محصل از رشته حقوق می‌شود که پس از طی کردن یک روند رقابتی عضویت دائمی این انجمن را حاصل کردند. تمیم اصولمل، محمد ناصر رحمانی، اصیل زرنګ و مرسل امیری اعضای این تیم، قرار است به نمایندگی از پوهنتون کاردان در رقابت‌های ملی و

بین‌المللی محکمه تمثیلی اشتراک نمایند. رقابت‌های ملی محکمه تمثیلی "فیلیپ سی جسپ" در شهر کابل برگزار می‌شود و پس از آن تیم جسپ پوهنتون کاردان راهی واشنگتن خواهد شد.

تمیم اصولمل یک تن از اعضای این انجمن گفت: "محکمه تمثیلی (جسپ) برای من کمک کرد تا دانش حقوقی خود را

من به شدت موضوعات چون تحقیق در قوانین، کنوانسیون‌های بین‌المللی، قضایای حقوقی و... را مطالعه می‌نمایم تا شکاف‌ها را از میان استدلال‌هایم بردارم."

ناصر رحمانی یکی دیگر از اعضای تیم محکمه تمثیلی این برنامه را یک تجربه واقعی می‌داند.

رحمانی می‌گوید: "محکمه تمثیلی (جساب) یک تجربه واقعی است، جاییکه تلاش، تعهد و پشتکار شما زمینه‌ساز ایجاد یک فرصت عالی در زندگی شما می‌شود."

متحد بیشتر بدانند.

مهر مرسل امیری یک تن از اعضای این تیم افزود: "من از حضور در تیم جساب خیلی هیجان‌زده شده‌ام. در واقع با اشتراک در این رقابت‌ها می‌توانم از مریبان، کارشناسان و محصلان اشتراک‌کننده چیزهای بی‌آموزم." اصیل زرننگ نیز که برای مدت طولانی عضویت انجمن حکمیت تجاری پوهنتون کاردان را داشت و با این انجمن دست به افتخارات فراوانی زد، پس از پیوستن به تیم جساب گفت: "منحیث یک عضو انجمن محکمه تمثیلی (جساب)

بالا برده و بیشتر در مورد حقوق بین‌الملل بدانم. در واقع این محکمه مرا کمک خواهد کرد تا دانش حرفه‌ای خود را رشد داده و تجارب جدید حاصل کنم."

رقابت‌های جساب در سطح جهان بزرگترین رقابت محکمه تمثیلی است که اشتراک‌کنندگان آن از ۶۸۰ پوهنتون از ۱۰۰ کشور جهان می‌باشند. این رقابت‌ها در واقع شبیه‌سازی اختلافات بین‌ممالک مختلف است که بر اساس آن اشتراک‌کنندگان می‌توانند در مورد محکمه بین‌المللی عدالت و ارگان‌های قضایی سازمان ملل

گزارشگر: ساره عزیزی

محصلان ژورنالیزم در اولین کنفرانس خبرنگاران تحقیقی اشتراک کردند

مختلف مرکز معلومات افغانستان دیدار کردند.

در این مرکز کتاب‌ها، پژوهش‌ها، اخبار و مجله‌ها، نقشه‌ها، عکس‌ها و سایر آثاری که در ارتباط به افغانستان منتشر شده است، نگهداری می‌شود.

به گفته مسوولان این مرکز هم اکنون بیشتر از یکصد و پنجاه هزار اسناد در این مرکز نگهداری می‌گردد.

جبریل امین مسوول ارتباطات مرکز منبع معلومات افغانستان به محصلان ژورنالیزم گفت که هر اثری که در ارتباط به افغانستان نگاشته شده باشد ابتدا بررسی می‌گردد و بعد از این که مسوولان مرکز مطمئن شدند اثر کاپی نیست و حق مولف محفوظ است این اثر را در این مرکز نگهداری می‌کنند.

او ضمن اینکه بخش‌های مختلف این مرکز را به محصلان ژورنالیزم پوهنتون کاردان معرفی می‌کرد، از آنان دعوت کرد که اگر میخواهند تحقیقی در مورد افغانستان انجام دهند و یا به اسناد و مدارک این مرکز نیاز دارند به این مرکز مراجعه کنند.

مرکز منبع معلومات افغانستان را خانم نانسی دوپری که در اصل

او در سخنانش گفت که خبرنگاری تحقیقی در افغانستان عمر خیلی جوان دارد و عمر این گونه موثر به بیشتر از یک و نیم دهه نمی‌رسد در حالیکه در جهان به حدود بیشتر از یک قرن می‌رسد.

او افزود که با این وصف خبرنگاری تحقیقی در افغانستان تاثیر خیلی جدی داشته و حتا در برخی موارد شماری از کارکنان فاسد دولت را مجبور به فرار و استعفا ساخته و یا پای عده ای را به دروازه‌های سارنوالی و محاکم کشانیده است.

نجیبه ایوبی رییس کلید گروپ، سمیع مهدی رییس دفتر پیک، طارق مجیدی خبرنگار تحقیقی طلوع نیوز و دانش کروخیل رییس آژانس پژواک، دیگر سخنرانان این کنفرانس بودند که هر کدام در ارتباط به خبرنگاری تحقیقی افغانستان سخنرانی کردند. در این نشست، بیش از یکصد خبرنگار (مرد/زن) از پایتخت و ولایت‌های بدخشان، کندز، بلخ، هرات، کندهار، خوست، ننگرهار، پروان، بامیان و دایکندی، مسوولان رسانه‌ها و حکومت اشتراک کرده بودند.

پس از این کنفرانس محصلان دیپارتمنت ژورنالیزم از بخش‌های

محصلان دیپارتمنت ژورنالیزم پوهنتون کاردان در کنار ده‌ها تن از خبرنگاران و مسوولان رسانه‌های پایتخت و برخی از ولایت‌های کشور، روز شنبه نهم سرطان در یک نشست رسمی زیر نام «نخستین کنفرانس ملی خبرنگاری تحقیقی افغانستان» اشتراک کردند.

نخستین کنفرانس ملی خبرنگاری تحقیقی افغانستان، از سوی مرکز خبرنگاری تحقیقی پیک به همکاری دفتر اترنیوز در کابل، به هدف ایجاد فضای همکاری و تبادل افکار و تجارب میان خبرنگاران تحقیقی سراسر کشور، برگزار شده بود که در این کنفرانس از دیپارتمنت ژورنالیزم پوهنتون کاردان نیز دعوت رسمی شده بود.

در این کنفرانس اشتراک کننده گان در مورد پیشرفت‌ها، تاثیرات و چالش‌های فرا راه خبرنگاری تحقیقی افغانستان بحث و تبادل نظر کردند.

اولین سخنران این محفل میر محمد صدیق ذلیق آمر دیپارتمنت ژورنالیزم پوهنتون کاردان بود که در مورد تاثیرگذاری گزارش‌های تحقیقی و وضعیت خبرنگاری تحقیقی در افغانستان به اشتراک کننده گان معلومات ارایه کرد.

کاردان سپس از کتابخانه پوهنتون کابل و شماری از پوهنځی های آن دیدار کردند.

مردم افغانستان تحقیق کرده و خدمات شایانی را به مردم افغانستان انجام داده است.

تبعه کشور امریکا بود و بیشتر از نیم قرن عمرش را در افغانستان گذرانیده است، پایه گذاری کرد. او در مدت نیم قرن در مورد تاریخ و فرهنگ

محصلان دیپارتمنت ژورنالیزم پوهنتون

گزیده از رویداد های خبری پوهنتون کاردان

گزارشگر: محمد عمر کمال

مجمع مشورتی پلان استراتژیک پوهنتون کاردان برگزار گردید

مجمع مشورتی پلان استراتژیک پنج‌ساله پوهنتون کاردان به روز سه شنبه ۲۵ ثور سال روان در تالار کنفرانس‌های این پوهنتون برگزار گردید. این مجمع مشورتی به منظور استفاده از دیدگاه‌ها، نظریات و پیشنهادات اعضای علمی، محصلان، فارغان، نمایندگانی از نهادهای ملی و بین‌المللی همکار با پوهنتون کاردان، برگزار گردید.

در آغاز برنامه رییس پوهنتون کاردان آقای روئین رحمانی سخنرانی مفصلی را در مورد برنامه‌های آینده این پوهنتون ارائه کرده و ویدیوی از طرح شعبه جدید پوهنتون را به اشتراک کنندگان به نمایش گذاشت که مورد استقبال همه قرار گرفت.

در ادامه آقای میرویس نهضت رییس اجراییه پوهنتون کاردان پیرامون دست‌آوردها و اهداف بدست آمده پلان استراتژیک پوهنتون کاردان سخنرانی کرده و با ارائه یک معرفی (پریزنٹیشن) جامع دست‌آوردهای پوهنتون در سه سال گذشته را بیان کرد.

در این مجمع مشورتی ابتدا اشتراک کنندگان، پنج کمیته را روی پنج هدف اساسی استراتژیک پوهنتون کاردان، تشکیل دادند. این کمیته‌ها قرار ذیل اند:

- کمیته "برتری در رشد مسلکی محصلان"
- کمیته "برتری در رشد مسلکی استادان و تحقیق"
- کمیته "برتری در نوآوری و انکشاف"
- کمیته "برتری در پالیسی‌ها و

طرزالعمل ها"

• کمیته "برتری در روابط عامه" اعضای کمیته‌ها پس از یک ساعت بحث و گفتگو در اتاق‌های مخصوص نتایج گفت و گو ها و پیشنهادات شان را به هیئت رهبری پوهنتون ارائه کردند. آقایان هر یک روئین رحمانی، ایمل حکمتی، قیس محمدی، جاوید نادری و عبدالله فرهاد قیومی نماینده های کمیته های پنجگانه بودند که به نمایندگی از کمیته‌ها، پیشنهادات شان را جهت انکشاف و توسعه پوهنتون ارائه کردند.

در پایان آقای محمد حلیم بهادر معاون امور محصلان پوهنتون کاردان از تشریف‌آوری نمایندگانی از همکار، فارغان و محصلان پوهنتون کاردان قدردانی کرد و محفل در یک فضای صمیمی پایان پذیرفت.

کاردان

تقدیر از چهل بهترین زیر سن چهل در پوهنتون کاردان

پوهنتون کاردان شاهد برگزاری یکی از معتبرترین برنامه‌های تقدیر از محصلان و فارغان خویش به روز شنبه ۲۳ سرطان سال جاری زیر نام "چهل بهترین زیر سن چهل سال" بود که طی آن از چهل چهره برتر این پوهنتون که از میان محصلان و فارغان این نهاد طی یک پروسه شفاف برگزیده شده بودند در یک محفل باشکوه تقدیر بعمل آمد.

حضور خانواده‌های محصلان و فارغان، هیأت رهبری پوهنتون کاردان، نمایندگان وزارت محترم تحصیلات عالی و مهمانان ویژه، به این محفل زینت هرچه بیشتر بخشیده بود.

در ضمن شماری از برندگان جایزه چهل بهترین در سال ۱۳۹۶ نیز در این محفل اشتراک ورزیده بودند و این بار شاهد تقدیر از چهل جوان دیگر بودند.

در آغاز محفل آقای روئین رحمانی رییس پوهنتون کاردان طی سخنرانی خویش به اهمیت برگزاری برنامه "چهل بهترین زیر سن چهل" اشاره کرد و گفت: "پوهنتون کاردان بهترین پوهنتون در سطح کشور است، بنا شما چهل چهره برتر افغانستان هستید که انتخاب شده اید و یک مسوولیت بزرگ روی شانه‌های تان است تا به جامعه خود مصدر خدمت شوید. مردم ما چشم امید به شما بستند تا شاید شما این وضعیت را دگرگون ساخته و

تغییر در زندگی شان بیاورید." سپس اهدای تقدیرنامه‌ها آغاز گردید و برندگان پُر از شور و اشتیاق تقدیرنامه‌های شان را اخذ کرده و بالب خندان خوشی‌های ناشی از این دست‌آورد را در کنار خانواده‌ها و دوستان شان تجلیل کردند. در جریان محفل آقای محبوب عباسی یک تن از برندگان دور قبلی این جایزه، به سخنرانی پرداخت و داشته‌هایش را مدیون پوهنتون کاردان دانست.

فضای شاد و هیجان‌انگیز محفل بیشتر از همه خانواده‌ها را خرسند کرده بود که با دیدن دست‌آورد گرانبهای فرزندان شان افتخار می‌کردند.

کاردان

گرداننده برنامه لحظاتی را در کنار مهمانان چهل بهترین نیز سپری کرد و سوالاتی را از آنان پرسید. داکتر حسامی مادر آقای میلاد مهربان یک تن از برندگان جایزه چهل بهترین، ضمن سپاسگزاری از پوهنتون کاردان و تلاش های آن برای ارایه بهترین خدمات تحصیلی در کشور، ابراز داشت: "میلاد موفقیت های خود را مدیون پوهنتون کاردان است. وی از زمانیکه به این پوهنتون راه یافت در کنار فراگیری تحصیل، فعالیت های بسیاری انجام داد که اکنون وی را به اینجا سوق داده است."

بدین ترتیب و با معرفی چهل بهترین سال ۱۳۹۷، سومین دور برگزاری محفل "چهل بهترین زیر سن چهل"

سومین نمایشگاه کتاب در پوهنتون کاردان برگزار گردید

پوهنتون کاردان به روزهای یکشنبه و دوشنبه ۲۷ و ۲۸ عقرب برای سومین بار میزبان نمایشگاه کتاب بود. در این نمایشگاه، نمایندگان کتاب فروشی های مشهور کابل اشتراک ورزیده بودند.

هدف از راه اندازی این برنامه ترویج فرهنگ کتابخوانی میان محصلان رشته های مختلف پوهنتون کاردان و فراهم سازی کتاب های سیاسی، اقتصادی،

"اشتراک در همچو نمایشگاه ها برای محصلان انگیزه میدهد تا فرهنگ کتابخوانی را ترویج داده و به اندوخته های شان بیافزایند."

این نمایشگاه که به ابتکار پوهنځی علوم اجتماعی پوهنتون کاردان برگزار شده بود، دوشنبه شب ۲۸ عقرب سال ۱۳۹۷ به فرجام رسید و در پایان نیز برای کتاب فروشی ها و انتشارات اشتراک کننده، تقدیرنامه ها از سوی پوهنځی علوم اجتماعی پوهنتون کاردان اعطا گردید.

فرهنگی، ادبی، اجتماعی، دینی و... برای محصلان بود. کتاب فروشی اکسوس، انتشارات امیری، انتشارات سعید، انتشارات عازم، کتاب فروشی ذهنیت سازی و انتشارات افغانستان در این نمایشگاه حضور داشتند.

از این نمایشگاه که برای دو روز از ساعت ۰۹:۰۰ صبح الی ۰۷:۰۰ شب به روی بازدیدکنندگان باز بود، نزدیک به دو هزار تن از محصلان پوهنتون کاردان دیدن کردند. زهره جلال یک تن از محصلان رشته اداره تجارت پوهنتون کاردان در این مورد گفت:

پرسیدند تا با درک این رویدادها بهتر بتوانند از وقایع تاریخی و اقتصاد کهن افغانستان برای بررسی پلانهای آینده بهره ببرند.

محصلان در پایان این سیر علمی ضمن سپاسگزاری از مسوولان موزیم ملی افغانستان، از این اقدام پوهنتون کاردان نیز استقبال کردند و قرار است اندوخته‌های شان را از این سیر علمی با سایر محصلان این دیپارتمنت نیز شریک بسازند.

محصلان اقتصاد با رهنمایی دو تن از استادان دیپارتمنت اقتصاد از بخش‌های مختلف موزیم ملی افغانستان دیدن کردند و با دانستن تاریخ اقتصاد افغانستان در گذشته، بیشتر به اهمیت اقتصادی راه ابریشم و چگونگی اتصال آسیای جنوبی و مرکزی توسط افغانستان پی بردند. محصلان در جریان این سیر علمی سوالاتی را از مسوولان موزیم ملی افغانستان پیرامون رویدادهای تاریخی اقتصادی افغانستان در ادوار مختلف

بیش از هفتاد محصل رشته اقتصاد پوهنتون کاردان از موزیم ملی افغانستان دیدن کردند

دیپارتمنت اقتصاد پوهنتون کاردان به روز سه شنبه ۱۵ عقرب سال جاری برای بیش از هفتاد محصل این دیپارتمنت زمینه یک سیر علمی را به موزیم ملی افغانستان فراهم کرد. این سیر علمی بر اساس پلان سمستروار دیپارتمنت اقتصاد تنظیم شده بود که برای محصلان زمینه بازدید از آثار قدیمی افغانستان را فراهم کرد.

کاردان در صدر قرار گرفت. تمامی کارمندان این پوهنتون در تالار

کنفرانس‌های شعبه تایمینی برگزار کرد. در این محفل ابتدا رییس و بنیانگذار پوهنتون کاردان محترم رویین رحمانی سخنرانی کرده و این دستاورد بزرگ را برای مسوولان، استادان و کارمندان پوهنتون کاردان تبریک گفت. وی به تعهد کاردان برای تلاش های بیشتر به خاطر رشد سکتور تحصیلات عالی کشور و بلند بردن کیفیت تدریس تاکید کرد و هم‌چنان از کارمندان پوهنتون کاردان که در این راستا مسوولانه تلاش ورزیده بودند، قدردانی کرد.

آقای رحمانی با اشاره به اهمیت این اعتبار ملی اکادمیک گفت: "پوهنتون کاردان نخستین پوهنتون خصوصی در کشور است و امروز ما خرسند هستیم که از جمع ۱۶۷ پوهنتون و موسسه تحصیلات عالی دولتی و خصوصی موفق شدیم

هیأتی از وزارت تحصیلات عالی ج.ا.ا. پوهنتون‌ها و موسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی را ابتدا ارزیابی و نمره‌دهی کردند که حداقل نمره کامیابی در این پروسه (۸۵) در نظر گرفته شده بود و پوهنتون کاردان با اخذ (۸۹,۵۴) نمره موفق شد ضمن کسب اعتبار ملی اکادمیک خود در صدر پنج بهترین پوهنتون افغانستان نیز قرار گیرد. پروسه ارزیابی تضمین کیفیت از سوی وزارت تحصیلات عالی برای پنج سال مدار اعتبار می‌باشد و پس از پنج سال این پروسه دوباره بالای تمامی پوهنتون‌ها و موسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی کشور از سر گرفته خواهد شد.

پوهنتون کاردان به روز چهارشنبه ۲۴ اسد ۱۳۹۷ به منظور تجلیل از این دست آورد مهم، محفل ویژه‌ای را برای

پوهنتون کاردان اعتبار ملی اکادمیک خود را از وزارت تحصیلات عالی بدست آورد

بعد از پنج سال ارزیابی مستمر وزارت تحصیلات عالی ج.ا.ا. پوهنتون کاردان موفق شد با طی کردن موفقانه مراحل تضمین کیفیت، اعتبار ملی اکادمیک خود را از این وزارت بدست آورد. پروسه ارزیابی تضمین کیفیت که به ابتکار وزارت تحصیلات عالی کشور آغاز شده بود، پس از بررسی ۱۶۷ پوهنتون و موسسه تحصیلات عالی دولتی و خصوصی در سه مرحله به پایان رسید و از میان تمامی پوهنتون‌ها و موسسات تحصیلات عالی فعال در افغانستان، فقط پنج پوهنتون توانستند با اخذ نمرات بلند به مرحله نهایی تضمین کیفیت رسیده و اعتبار ملی اکادمیک خود را بدست آورند که خوشبختانه پوهنتون

حضور پوهنتون کاردان در کنفرانس شبکه تضمین کیفیت آسیا-پاسیفیک در هند

بر اساس تعهد پوهنتون کاردان برای جهانی شدن و برتری در کیفیت، میرویس نهضت رییس اجراییه پوهنتون کاردان و وحید الله افغان هماهنگ کننده دفتر تضمین کیفیت و اعتباردهی پوهنتون کاردان بر اساس دعوت وزارت تحصیلات عالی کشور، در کنفرانس سالانه شبکه تضمین کیفیت آسیا-پاسیفیک (APQN) که تحت نام «ایجاد ظرفیت برای نسل بعدی تضمین کیفیت در تحصیلات عالی» از تاریخ ۲۲ تا ۲۵ مارچ ۲۰۱۸ در شهر ناگپور هندوستان دایر شده بود؛ شرکت کردند.

در این کنفرانس بین المللی که بیش از «۱۰۰» تن از «۳۳» کشور جهان حضور یافته بودند؛ از افغانستان ۵ تن (دو تن از ریاست تضمین کیفیت و اعتبار دهی وزارت تحصیلات عالی،

دو تن از پوهنتون کاردان و یک تن از پوهنتون امریکایی افغانستان) شرکت داشتند.

این کنفرانس به هدف شناخت ماهیت نهادهای تضمین کیفیت کشورهای آسیایی و واحدهای تضمین کیفیت داخلی پوهنتون ها تدویر یافته بود و همچنان در مورد چگونگی کسب عضویت پوهنتون ها در APQN با رییس و معاون آن صحبت شد. شبکه تضمین کیفیت آسیا-پاسیفیک (APQN) یک شبکه غیر انتفاعی و غیر دولتی است که با توجه به کیفیت تحصیلات عالی، آموزش های لازم را برای سازمان های تضمین کیفیت (QAAs) در منطقه آسیا و اقیانوس آرام که شامل بیش از نیمی از جمعیت جهان است؛ ارایه می کند.

APQN در جنوری سال ۲۰۰۳ در هانگ کانگ تهادب گذاشته شد و در دسامبر ۲۰۰۴ در ایالت ویکتوریای استرالیا به فعالیت آغاز کرد و در ماه جون سال

۲۰۱۱ در شانگهای چین به عنوان یک سازمان غیر انتفاعی ثبت گردید. موضوع کنفرانس طیف گسترده ای از مسایل مهم را پوشش داد که چهار موضوع ذیل را دربرداشت:

۱. تضمین کیفیت داخلی نهاد های تضمین کیفیت
۲. تضمین کیفیت موسسات تحصیلات عالی
۳. اعتباردهی علمی و مسلکی
۴. تضمین کیفیت بین المللی، منطقه ای و ملی

نمایندگان پوهنتون کاردان از این کنفرانس با ماهیت کاری بعضی از کشورهای آسیایی از اهداف تضمین کیفیت و نهادهای اعتباردهی آنها به شمول تجارب انگلستان و استرالیا آشنا شدند و با رییس و معاون آن درباره عضویت پوهنتون کاردان در این شبکه صحبت کردند.

می‌توانند از طریق آن مکان‌های که در آن کثافات موجود باشد را شناسایی و پاک کاری نمایند.

امتحان کانکور سمستر خزانگی ۱۳۹۷ پوهنتون کاردان برگزار گردید

امتحان کانکور برنامه‌های تحصیلی سمستر خزانگی ۱۳۹۷ پوهنتون کاردان با اشتراک بیش از ۱۵۰۰ متقاضی به تاریخ ۹ سنبله ۱۳۹۷ در شعبه‌های پروان دو و تایمنی پوهنتون کاردان در حضورداشت هیئت وزارت تحصیلات عالی، برگزار گردید. در مجموع ۸۰۰ متقاضی توانستند پس از سپری کردن موفقیت‌آمیز امتحان کانکور به برنامه‌های تحصیلی پوهنتون کاردان جذب شوند.

شان زمینه‌ساز برگزاری سومین سمپوزیم انجینیری و تکنالوژی پوهنتون کاردان شدند.

در این سمپوزیم که پانزده تیم اشتراک کرده بودند و پروژه‌های شان را به نمایش گذاشتند، تیم کابل سبز یا Green Kabul موفق شد، عنوان بهترین پروژه را از آن خود کند. این تیم متشکل از سه محصل رشته کمپیوتر ساینس بود که موفق شدند نرم‌افزاری را که در راستای سرسبزی پایتخت کمک می‌کند، بسازند و آن را به شاروالی کابل پیشکش کنند. قیس آریوبی، عبدالروف مسعود و عبدالرحمن مجیدی اعضای تیم کابل سبز بودند که تقدیرنامه بهترین پروژه سمپوزیم را بدست آوردند. کارکنان پروژه کابل سبز یک نوع نرم‌افزاری ساخته‌اند که با هماهنگی شاروالی

رییس پوهنتون کاردان دوکتورای افتخاری کسب کرد

در سفر اخیر روئین رحمانی رییس پوهنتون کاردان به دوبی که با برگزاری کنفرانس‌های در شهر دوبی، به اشتراک بیش از ۳۰۰ تن در ارتباط به موضوعاتی چون تجارت، مهارت‌ها، تکنالوژی و حکومت داری خوب همراه بود، آقای رحمانی موفق شد که «دیپلوم دوکتورای افتخاری» را از پوهنتون کامنولت امریکای جنوبی به دست بیاورد.

سومین سمپوزیم انجینیری و تکنالوژی پوهنتون کاردان برگزار شد

محصلان رشته‌های انجینیری سیول و کمپیوتر ساینس پوهنتون کاردان به روز پنجم سنبله ۱۸ اسد سال روان با به نمایش گذاشتن پروژه‌های خلاقانه‌ای

کارگاه آموزشی تدریس مبتنی بر نتایج و آموزش محصل محوری به پایان رسید

برای نخستین بار در سطح پوهنتون های خصوصی کارگاه آموزشی (تدریس مبتنی بر نتایج و آموزش محصل محوری) برای استادان پوهنتون کاردان از سوی برنامه انکشاف تحصیلات عالی (HEDP) دایر گردید. این کارگاه که به تاریخ ۲۵ سرطان ۱۳۹۷ آغاز گردیده بود به روز سه شنبه ۲۳ اسد ۱۳۹۷ به اتمام رسید.

در این کارگاه آموزشی ۳۵ استاد از تمامی برنامه های تحصیلی پوهنتون کاردان اشتراک کرده بودند که در پایان برای ۲۸ تن از آنان تصدیق نامه های تکمیل موفقانه این کارگاه اهدا گردید. از هشتاد و هشت محصل ممتاز پوهنتون کاردان تقدیر بعمل آمد محفل قدردانی از محصلان ممتاز پوهنتون کاردان به روز شنبه ۲۱ عقرب ۱۳۹۷ در تالار کنفرانس های این

پوهنتون با اشتراک هیئت رهبری و تیم علمی پوهنتون کاردان، محصلان ممتاز و خانواده های شان، برگزار گردید.

در این محفل از هشتاد و هشت محصل ممتاز که توانسته بودند در جریان سمستر بهاری ۱۳۹۷ نمرات بلند را اخذ نمایند با اهدای تقدیرنامه ها، قدردانی صورت گرفت. دفتر بورسیه ها و کمک های مالی برای چهل و دو محصل از جمع محصلان ممتاز که موفق به کسب نمرات بلندتر شده اند، بورسیه های

تحصیلی را برای سمستر خزانی ۱۳۹۷ در نظر گرفته که بر اساس آن، این محصلان می توانند از تخفیف ویژه ای در سمستر خزانی ۱۳۹۷ مستفید گردند.

نماینده پوهنتون کاردان در کنفرانس شورای اعتباردهی برنامه های تحصیلی تجارت یا ACBSP اشتراک ورزید.

آقای سید عبدالمعز میرزاده رییس پوهنهی اقتصاد پوهنتون کاردان که روز سه شنبه ۳ میزان ۱۳۹۷ مطابق ۲۵ سپتمبر ۲۰۱۸، عازم شهر کارولینای

پوهنتون با اشتراک هیئت رهبری و تیم علمی پوهنتون کاردان، محصلان ممتاز و خانواده های شان، برگزار گردید.

در این محفل از هشتاد و هشت محصل ممتاز که توانسته بودند در جریان سمستر بهاری ۱۳۹۷ نمرات بلند را اخذ نمایند با اهدای تقدیرنامه ها، قدردانی صورت گرفت. دفتر بورسیه ها و کمک های مالی برای چهل و دو محصل از جمع محصلان ممتاز که موفق به کسب نمرات بلندتر شده اند، بورسیه های

سال جاری افتتاح شد.

این استودیو های آموزشی که با استفاده از بهترین مواد عایق صوتی (سوند پروف) ساخته شده است، با پیشرفته ترین تجهیزات که از کشور چین خریداری گردیده است مجهز می باشد.

محصلان دیپارتمنت ژورنالیزم پوهنتون کاردان در این استودیو ها کار های عملی آموزشی را در بخش تلویزیون، رادیو و عکاسی حرفوی انجام خواهند داد تا بعد از فراغت بتوانند در رسانه ها با اندوخته های عملی خویش موثر تر کار نمایند.

بانو مینه رحمانی معاون علمی پوهنتون کاردان در هنگام افتتاح این استودیو ها گفت که در کنار آموزش های نظری، کار عملی میتواند راه را برای محصلان روشتر سازد و تجربه ای را که محصلان ژورنالیزم در جریان کار عملی در این استودیو ها بدست می آورند میتواند زمینه کاریابی را برایشان بیشتر سازد.

ژورنال علوم اجتماعی و انسانی که دارای جواز بین المللی ISSN: ۲۶۱۶-۸۷۰۷ می باشد، رونمایی کرد.

ژورنال علوم اجتماعی و انسانی پوهنتون کاردان که پس از نشر دو شماره از ژورنال علوم اقتصاد و مدیریت منتشر گردید، دربرگیرنده مقاله های تحقیقی استادان پوهنتون کاردان و کادرهای علمی ورزیده از دو کشور هند و پاکستان بوده که دارای هفت مقاله تحقیقی می باشد. پوهنتون کاردان در نظر دارد تا علاوه بر سهم گیری استادان این پوهنتون، در شماره بعدی این ژورنال محصلان ورزیده نیز با انجام تحقیقات مسلکی در تهیه محتویات ژورنال، سهم فعال داشته باشند.

استودیو های آموزشی دیپارتمنت ژورنالیزم پوهنتون کاردان افتتاح شد

استودیو های آموزشی دیپارتمنت ژورنالیزم پوهنتون کاردان که شامل سه بخش استودیوی تلویزیونی، استودیوی رادیویی و استودیوی عکاسی حرفوی می باشد به روز دوشنبه ۲۵ سنبله

شمالی ایالات متحده امریکا شده بود، در کنفرانس بین المللی شورای اعتباردهی برنامه های تحصیلی تجارت یا (Accreditation Council for Business Schools and programs) که به روزهای ۵ الی ۷ میزان برگزار گردیده بود، اشتراک ورزید.

هدف اساسی اشتراک در این کنفرانس، کسب اعتبار علمی برای دیپارتمنت ماستری اداره تجارت (MBA) پوهنتون کاردان از جانب شورای اعتباردهی برنامه های تحصیلی تجارت (ACBSP) می باشد. دیپارتمنت ماستری اداره تجارت پوهنتون کاردان هم اکنون نامزد دریافت اعتبار بین المللی اکادمیک خود از سوی این شورا است و قرار است پس از اتخاذ آمادگی های لازم مطابق نیازهای این شورا، این دیپارتمنت اعتبار اکادمیک بین المللی خود را از سوی این شورا دریافت کند.

رونمایی از نخستین ژورنال علوم اجتماعی و انسانی پوهنتون کاردان پوهنتون کاردان به روز پنجشنبه مؤرخ ۳ عقرب سال ۱۳۹۷، از نخستین شماره

د ۳ مخ د مطلب پاتې برخه د صنعت ونډه د وچکالی د منفي اغيزو په کمولو کښې

پانگه اچونې نه ډډه ونکړي. که حکومت د ذکر شوی خطرونو په برخه کښې د پانگوالو ملاتړ وکړي نو دوی به دې ته وهڅول شي چې د هیواد په صنعتی سکتور کې نوره پانگه واچوی اود هیواد د اقتصاد په پیاوړتیا کښې فعاله ونډه واخلي.

له دې سره سره حکومت کولای شي د بیمې خدماتو له لارې د پانگوالو اعتماد لاسته راوړي. که حکومت صنعتی کمپنیو ته دا اطمینان ورکړي چې د خصوصی سکتور له هر قسم نقصان سره مخامخ کیدو په صورت کې به حکومت د دوی د نقصان یوه لویه برخه په غاړه اخلي نو دا به پانگوالو ته د خپلې پانگې د خونديتوب لپاره یو لوی زیری وي. په ۲۱ مه پېړۍ کښې هر هیواد د ودې او پرمختگ لپاره صنعتی سکتور ته اړتیا لري. نو ځکه راتلونکې احتمالي وچکالي باید حکومت او خصوصی سکتور ته یوه بهانه وی چې همدا اوس د صنعت سکتور ودې او پیاوړتیا لپاره کار ورکړي که نه نو د وچکالی راتگ نه وروسته اقدامات به ډیر ناوخته وی.

ادامه مطلب صفحه ۹

نگاهی به محکمه تمثیلی حقوق بین الملل و رقابت های آن

بین الملل را بنام او مسمی کرده اند. رقابت محکمه تمثیلی حقوق بین الملل یکی از بزرگترین رقابت های تمثیلی در دنیای حقوق بین الملل

شناخته میشود و سالانه در محکمه بین المللی عدالت واقع واشنگتن دی سی ایالات متحده امریکا میان محصلان حقوق و علوم سیاسی برگزار میگردد و موضوع بحث آن حل و فصل اختلافات حقوقی میان کشورها میباشد. این رقابت ها در سال ۱۹۶۰ به سطح امریکا و در سال ۱۹۶۸ به سطح جهانی برگزار شد، هم اکنون تعداد ۶۷۵ پوهنتون از ۹۰ کشور در این رقابت ها اشتراک مینمایند که بلند ترین برد را پوهنتون سدنی کشور استراليا دارد. قابل یاددهانی است پوهنتون کاردان منچیت یک پوهنتون خصوصی در کشور برای نخستین بار جواز حضور در این رقابت ها را برای سال های ۱۹/۲۰۱۸ بدست آورده است، هر چند پیشینه جساپ در افغانستان بر میگردد به سال های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ ولی از آن زمان به بعد تنها پوهنتون های دولتی حق اشتراک در این رقابت ها را داشتند.

این رقابت ها هم مانند بسیاری از رقابت های محکمه تمثیلی دیگر، روند و شکلیات خود را دارد که ذیلاً به آن اشاره می شود:

انجمن محصلان حقوق بین المللی با همکاری شرکت حقوقی وایت اندکیس، یکی از برگزار کننده گان و تمویل کننده گان این رقابت ها هستند.

رقابت ها در سه مرحله ملی و منطقوی بین المللی با توجه به قوانینی که همه ساله برای کشور های مختلف جهان از طرف انجمن فوق الذکر برجسته میگردد، تدویر می یابد. در صورتیکه تیم های متعدد از یک کشور

خواهان اشتراک در این برنامه باشند، ابتدا رقابت های ملی در سطح کشور ها برگزار و از هر ده تیم، تنها یک تیم به رقابت های بین المللی راه می یابد.

در این رقابت ها محصلان مقاطع لیسانس، ماستری و بعضاً دکتورا اشتراک کرده و روی قضایای فرضی کار مینمایند، قضایای فرضی روی مسایل روز در عرصه بین المللی میباشد. طرفین قضیه نیز دو دولت فرضی بوده که مطابق موافقتنامه به محکمه بین المللی عدالت مراجعه مینمایند. تیم های اشتراک کننده باید در دو مقام مدعی و مدعی علیه نقش ایفا کنند و صورت دعوا و دفاعیه خویش را تهیه و در جریان برگزاری جلسه از آن دفاع نمایند.

هر تیم دو تا پنج اشتراک کننده دارد که هریک از اشتراک کننده گان باید طرح دو سوال را به عهده گرفته و ضمناً همان اشتراک کننده میتواند در نقش طرف مقابل نیز دو سوال را برای طرح به عهده گیرد. اشتراک کننده نمی تواند بیشتر و یا کمتر از دو سوال را در مقام مدعی و مدعی علیه عهده دار شود. این در حالیست زمان ارائه برای هر دو فرد اضافه از ۴۵ دقیقه بوده نمی تواند.

و اما در فرجام، محاکم تمثیلی نقش سترگی در راستای بلند بردن دانش و مهارت محصلان حقوق ایفا می کند. افزون بر آن رابطه میان پوهنتون ها را در سطح داخلی و بین المللی مستحکم نموده و این خود به اعتبار و شهرت پوهنتون ها می افزاید.

خوشبختانه با روی کار آمدن نظام کنونی، پدیده‌های مدرن نظام آموزش حقوقی مانند نگارش حقوقی، کلینیک‌های حقوقی و رقابت‌های محکمه‌تمثیلی در افغانستان معرفی شد.

در میان این پدیده‌ها، رقابت‌های محکمه‌تمثیلی دست‌آوردهای خوبی برای خانواده حقوقدانان افغانستان داشته است. این رقابت‌ها، در موضوعات مشخصی که برگزار می‌شود، کادرهای جوان و مستعد را به نظام حقوقی افغانستان عرضه می‌دارد و حقوقدانان جوان را به معیارهای بین‌المللی علم حقوق آشنا می‌سازد. وزارت تحصیلات عالی به مثابه نهاد مرکزی همه پوهنتون‌های دولتی و خصوصی در افغانستان، باید در راستای نهادینه کردن چنین پدیده‌ها، برنامه‌ها و کارهایی را روی دست گیرد.

اکنون چنین برنامه‌ها از طرف نهادهای خارجی تمویل می‌شود و اگر بنابر هر معاذیری همکاری‌های خود را قطع کنند، ما شاهد برگزاری چنین برنامه‌هایی نخواهیم بود.

از جانب دیگر، پوهنتون‌های خصوصی باید ابتکار عمل را به دست گیرند و حداقل در سطح ولایت، چنین برنامه‌ها را برگزار نمایند. البته در این اواخر مشاهده می‌گردد که پوهنتون‌های خصوصی به انگیزش برگزاری چنین برنامه‌ها رسیده‌اند که این خود چراغ سبزی برای پیشرفت نظام آموزش حقوقی افغانستان به شمار می‌رود.

خوشبختانه، رهبری پوهنتون‌کاروان

با درک اهمیت این موضوع، همواره تلاش کرده است که زمینه اشتراک محصلان خویش را به رقابت‌های محکمه‌تمثیلی، فراهم نماید که می‌توان از برنامه رقابت‌های تمثیلی حکمیت تجارت بین‌المللی (VIS Moot) و محکمه‌تمثیلی جساپ (Jessup) یاد آوری کرد.

ادامه مطلب صفحه ۱۴

قضاوت زن

قصاص که در جمله محاکم جنایی می‌آید، ترحم، عاطفه و صله رحمی زن اکثراً باعث می‌شود تا عدالت به شکل درست آن رعایت نشود و با در نظر داشت همین خواص طبیعی زن، شریعت در موضوعات حدود و قصاص شهادت و قضاوت آنها را جواز نداده است، اما جز این دو موضوع قضاوت زن در سایر موارد جایز دانسته می‌شود.

ب: فقهای اهل تشیع

بعضی از فقهای اهل تشیع و از آن جمله ملا محمد تقی مجلسی نه تنها اینکه مرد بودن را در قضا شرط نمیدانند بلکه از قضاوت زن حمایت کرده است.

و نیز در عصر حاضر آیت‌الله یوسف صانعی که از جمله فقهای بزرگ فتوا می‌باشد به صراحت اعلام کرده است که زن قضاوت کرده می‌تواند و جنسیت در قضاوت شرط نمی‌باشد.

و در اخیر این نوشتار در مورد مسأله

قضاوت زن در نظام قضائی کشور ما افغانستان باید بگوییم که چون مذهب حنفی و تشیع که اکثریت اتباع کشور پیرو آن هستند قضاوت زن را جایز دانسته (احناف به استثنای حدود و قصاص جواز میدهند) و همچنان قانون اساسی کشور ما که حقوق اساسی افراد و تساوی حقوق اتباع را به صراحت حمایت نموده و نیز اینکه افغانستان منشور سازمان ملل و اعلامیه جهانی حقوق بشر را به امضا رسانیده و مکلف است از حقوق زنان حمایت نماید، پس روی همین ملحوظات در کشور ما شاهد آن هستیم که همه ساله پوهنتون‌های کشور تعدادی زیادی از زنان را از پوهنحی‌های حقوق و شریعات کادر قضا فارغ می‌دهند، چنانچه اولین زنانیکه در کشور ما به این شغل مقدس گماشته شده‌اند حکیمه (مستمندی) نورستانی و انیسه امام می‌باشند که از اولین سارنوالان زن بودند که در سال ۱۳۴۵ خورشیدی در وزارت عدلیه در محاکم اختصاصی اطفال آغاز به کار کردند و همین‌طور یک سال بعد از آن پنج تن از زنانیکه از پوهنحی حقوق فارغ گردیدند هر یک ثریا پرویز، نجیبه نجیب، شایسته نوابی، راحله حبیب و علیا عابد در محاکم اختصاصی منحیث اولین قاضیان زن به کار گماشته شدند که بعد از آن این روند تا امروز ادامه دارد.

پالیسی نشراتی مجله محصلان پوهنتون کاروان (گنجینه کاروان)

این پالیسی بر اساس پلان استراتژیک پنج ساله پوهنتون کاروان و در مطابقت با قوانین نافذ جمهوری اسلامی افغانستان ترتیب گردیده است.

مجله گنجینه کاروان در حوزه های علمی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، تخنیکي و ورزشی فعالیت می نماید و از نشر مطالب سیاسی و یا نشر مطالبی که وحدت ملی را زیان برساند، جلوگیری می نماید.

گنجینه کاروان متعهد است:

۱- نشر مضامین مغایر عقاید و احکام اسلامی در این مجله مجاز نمی باشد؛
۲- از حق آزادی بیان به منظور تنویر افکار جوانان استفاده می گردد؛

۳- احترام به عقاید و ارزش های دینی، ملی و اجتماعی کشور عزیز ما افغانستان در نشر مطالب در نظر گرفته می شود؛
۴- نظرات و تراوش های فکری جوانان و بخصوص محصلان پوهنتون کاروان بدون هیچگونه ملاحظه تعصب آمیز بازتاب داده می شود؛

۵- مطالب رسیده به دفتر مجله بعد از تایید هیئت تحریر به نشر میرسد؛

۶- هیئت تحریر در ویرایش و پیرایش مطالب دست باز دارد؛ مشروط بر آن که باعث تغییر محتوا و معنویت اثر نگردد؛
۷- مطالب به زبان های دری و پشتو نشر می گردد؛

۸- تناسب نشر مطالب به هر زبان محدودیت نداشته، می تواند در شماره های مختلف متفاوت باشد؛

۹- مطالب رسیده در صورت نشر و عدم نشر به نویسنده مسترد نمی گردد؛

۱۰- گنجینه کاروان هیچگونه وابستگی و تعهد سیاسی به افراد یا نهادهای داخلی و خارجی ندارد و مربوط به محصلان پوهنتون کاروان است؛

۱۱- مجله گنجینه کاروان فقط پیرو پالیسی ها و اهداف پوهنتون کاروان و حمایت کننده نسل جوان کشور می باشد؛

۱۲- مجله گنجینه کاروان در مرحله اول به صورت فصلنامه هرساله ماه یک مرتبه و در مراحل انکشافی خود به صورت ماهوار نشر می گردد؛

۱۳- تعداد صفحات هر شماره به شمول پشتی های اول و آخر ۴۰ تا ۶۰ صفحه می باشد و در صورت نیاز بیشتر می گردد؛

۱۴- سایز مجله ۲۰ در ۲۸ سانتی متر می باشد و با استفاده از کاغذ اصل به صورت رنگه چاپ می گردد؛

۱۵- تشویق محصلان از طریق نشر مصاحبه با آنها و انعکاس تراوش های فکری و نشان دادن استعداد های آنان صورت می گیرد.

وظایف مجله گنجینه کاروان مطابق به پالیسی موجود:

۱- بسیج جوانان فرهنگی و نویسنده برای تهیه مطالب جالب و مفید؛

۲- انتخاب مطالب ناب از میان مطالب رسیده به اداره مجله؛

۳- به کارگیری امکانات وسیع پوهنتون کاروان برای تهیه مطالب ناب؛

۴- استفاده از ظرفیت های موجود در داخل و خارج پوهنتون کاروان؛

۵- طرح و تصویب پلان های مساعد برای پیشبرد امور تولیدی و نشراتی مجله؛

۶- ویرایش دقیق مطالب قبل از چاپ؛

۷- چاپ به موقع و منظم مجله؛

۸- توزیع منظم مجله؛

۹- تحکیم روابط و عقد قراردادهای با مؤسسات همتا به منظور تبادل تجارب و همکاری های مسلکی؛

۱۰- ارایه گزارش سالانه از فعالیت های نشراتی به هیئت رهبری پوهنتون کاروان.

نوت: مجله گنجینه کاروان در ابتدای کار به گونه رایگان توزیع می گردد، اما بعد از مدتی و مطابق به ملاحظه وضعیت یک قیمت مناسب برای آن در نظر گرفته می شود.

پوهنتون کاردان

☎ 0777 52 83 83

✉ info@kardan.edu.af

🏠 چهارراهی پروان دو، کابل - افغانستان

📘 Kardan University

📷 KardanOfficial

🌐 Kardan.University

🌐 kardan.edu.af